

ЧАМУ ТРЭБА
ВУЧЫЦЬ
ГІСТОРЫЮ

7

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

7

КАСТРЫЧНИКА 2020 г.

СЕРАДА

№ 195 (29309)

«МАЛОЧНАЯ
СПРАВА»
Ў ЛУБЕНІКАХ

9

ЦЫТАТА ДНЯ

Віктар СВИЛО, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу:

«Палата прадстаўнікоў размясціла на сваім сайце аб'яву аб прыёме прапаноў па ўнясенні змяненняў у Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь 2 кастрычніка. Да абеду 5 кастрычніка ўжо было каля 350 прапаноў ад грамадзян. Вельмі цікавыя прапановы. Вядома, яны не маюць характар строга сфармуляваных юрыдычных формул, якія бярэ і ўжывае ў Канстытуцыі. Людзі пішуць і выказваюць свае жаданні. І задача парламента — усё гэта апрацаваць. Дэпутаты абгульняць і прааналізуюць сабраныя матэрыялы. Я хацеў бы перасцерагчы ад расчараванняў тых нашых аўтараў, якія могуць не ўбачыць сваіх прапаноў. У тым ці іншым выглядзе яны будуць улічаныя пры рабоце і ў выніковым прадукце, натуральна, знойдуць сваё адлюстраванне».

Малышаўскія лодкі

Немагчыма ўявіць азэрны Браслаўскі край без лодак. Іх тут спрадвеку выраблялі адметнымі, прыгожымі, зграбнымі, хуткімі і надзейнымі. Глянеш на іх — і адразу пазнаеш: браслаўская лодачная традыцыя! Юрый МАЛЫШАЎ (на фота) — карэнны жыхар Браслава і адмысловы спецыяліст па вырабе лодак, ад старых майстроў пераняў гэтую традыцыю і працягвае яе і сёння. Многія рыбакі звяртаюцца, каб ён зрабіў менавіта такую лодачную мадэль. І сапраўды, на Дрывятах і Дрысвятах, на Струцце

і Неспішы, на Недраве і Войсе, на іншых вялікіх ды малых азёрах раёна гойдаюцца яго адметныя лодкі. А гэты васьмь здымак быў зроблены на фоне ягоных жа — малышаўскіх — лодак: Юрый адразу іх пазнаў.

— Адно з іх я рабіў мінулай вясной, другую — летась, — кажа майстар. — Мне падабаецца, што рыбакі па-гаспадарску ставяцца да сваіх лодак і выконваюць мае парады па іх выкарыстанні, паважваючы маю працу.

Анатолий КЛЯШЧУК, фота аўтара.

Спецыяльны рэпартаж

«ТРОШКІ ТАГО, ТРОШКІ ГЭТАГА ПРАДАСІ — І НАРМАЛЬНА»

Хто і чым гандлюе на абочынах аўтадас?

Стыхійныя міні-рынкі ўздоўж аўтадарог існуюць столькі ж, колькі існуюць аўтадарогі. І, падаецца, нядрэнна адчуваюць сябе нават у эпоху вялікіх гіпермаркетаў і анлайн-гандлю.

СТАП. 5

Восень — шчодрая пара.

Камунальныя стасункі

ЯК ПРЫПЫНІЦЬ ПАСЛУГІ ЖКГ?

Калі гэта працуе і за што можна не плаціць

Як высветлілася, асноўныя жыллёва-камунальныя паслугі аказваюцца нам з вамі на пастаяннай аснове, і нават калі няма дагавора з арганізацыяй, якая іх дае, адмовіцца ад гэтых паслуг нельга, але...

Заканадаўствам прадугледжаны выпадкі, калі некаторыя з паслуг можна прыпыніць або зрабіць перапаралік, калі гэтымі паслугамі не карыстаешся. З дапамогай Партала камунальнай адукаванасці насельніцтва мы раскажам пра самыя тыповыя з такіх выпадкаў.

СТАП. 4

КОРАТКА

• Пасля маштабнай рэканструкцыі пункта пропуску «Брузгі» на беларуска-польскай мяжы яго прапуская здольнасць павялічылася да шасці тысяч грузавікоў, легкавых машын і аўтобусаў у суткі.

• З 6 кастрычніка адзін з выхадаў станцыі метро «Трактарны завод» закрываюць на рамонт.

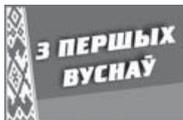
• У Беларусі ў верасні, адносна даных за студзень — жнівень, колькасць выпадкаў атручванняў грыбамі павялічылася ў 1,8 раза, колькасць пацярпелых — у 2,1 раза.

ISSN 1990 - 763X

20195

9 771990 763008

«Гэта найважнейшая стратэгічная галіна нашай эканомікі»

Дрэвапрацоўка і цэлюлозна-папяровая прамысловасць знаходзяцца на асаблівым кантролі кіраўніка дзяржавы. Па-першае, гэта вытворчасць, заснаваная на ўласнай сыравіне, да таго ж аднаўляльнай, калі да яе паставіцца ашчадна і разумна. Па-другое, дзяржава ў гэтую сферу ўклала вялікія грошы. Як гэтыя сродкі выкарыстоўваюцца, наколькі зроблены задзел для дзяржаўнага ўдзелу — гэта галоўныя пытанні ўчарашняй нарады ў Палацы Незалежнасці. Трэба заўважыць, чарговай, якая прысвечаная «Беллеспаперапраму».

У жніўні на прадпрыемстве «Вацэвічыдрэў» пачала працаваць новая лінія па выпуску мабілі.

«Дрэвапрацоўчая і цэлюлозна-папяровая прамысловасць — найважнейшая стратэгічная галіна нашай эканомікі, — адрозніваецца падкрэсліў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка. — Іншай такой няма. **Маючы значныя запасы аднаўляльных лясных рэсурсаў, мы абавязаны забяспечыць іх рэцыйна-нае выкарыстанне з максімальным эфектам.**»

Прэзідэнт нагадаў пра прынятыя рашэнні аб тым, што беларускія прадпрыемствы самі павінны атрымліваць усю дадаўленую вартасць, і для гэтага ўжо шмат зроблена: мадэрнізаваная асноўная база,

рэалізуюцца новыя праекты ў цэлюлозна-папяровай сферы. Ён адзначыў, што накіраваныя на гэтыя немаляныя фінансавыя рэсурсы рэальна апраўдваюцца.

«Захаваны працоўныя калектывы на прадпрыемствах, якія без мадэрнізацыі сёння ўжо не існавалі б, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Створаны тысячы новых рабочых месцаў, у некалькі разоў павялічаны аб'ёмы перапрацоўкі драўніны і экспарту прадукцыі з высокай дадаўленай вартасцю.»

Галіна ў цэлым упэўнена развіваецца, паказвае станоўчыя вынікі, канстатаваў Аляксандр

Лукашэнка. Ён запэўніў, што дзяржава і надалей будзе надаваць ёй пільную ўвагу.

У снежні мінулага года на нарадзе быў разгледжаны ход рэалізацыі найбольш праблемных інвестыцыйных праектаў, па выніках размовы былі прынятыя рашэнні, вызначаны тэрміны, і цяпер кіраўнік дзяржавы мае намер даведацца аб рэалізацыі гэтых праектаў. Пры гэтым ён папярэдзіў, што ніякія агары, у прыватнасці, накіраваныя на стварэнне тэрмінаў, не прымаюцца.

На нарадзе былі абавязаны тры блокі пытанняў: як у цэлым ідуць справы ў дрэвапрацоўчай

і цэлюлозна-папяровай галіне; як паўплывала эпідэмія каранавіруса на рэалізацыю найважнейшых інвестыцыйных праектаў у Светлагорску, Добрушы і Шклове, і якія перспектывы будаўніцтва папяровых і ўпаковачных вытворчасцяў выкарыстання кіраўніцтва канцэрна.

Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што шмат увагі ўдзяляў апошняй тэме падчас выбараў, калі заходзіла гутарка пра неабходнасць рэформы.

«Вось рэформы — трэба развіваць і паглыбляць (галюнае — паглыбляць!) вытворчасць, якая заснавана на лясных рэсурсах. Калі мы навучыліся рабіць паперу, цэлюлозу і іншае, гэта ў пэўнай ступені паўфабрыкат. Дык давайце глыбей пойдзем і зробім той жа кардон, — патлумачыў ён. — Не

будзем завозіць яго з Польшчы і Германіі, дзе яго вырабляюць з нашай цэлюлозы. І гэта трэба рабіць неадкладна».

Старшыня «Беллеспаперапрама» Міхаіл Касько паведаміў, што канцэрну, які прадае сёлета 75 працэнтаў ад вырабленай прадукцыі за мяжу, удалося дыверсіфікаваць рынкі збыту па схеме, да якой імкнуцца ўсе беларускія вытворцы, — «30-30-30» (амаль у роўных долях у краіны ЕАЭС, Еўрасаю і краіны далёкага замежжа). **«Сёння ў нас няма залежнасці ад нейкага аднаго канкрэтнага рынку»,** — заявіў ён.

Сярэдняя рэнтабельнасць па галіне вышэй за сям працэнтаў, заробак забяспечаны прадукцыйнасцю.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Да ведама

За студзень — жнівень тэмпы росту індэкса прамысловай вытворчасці па арганізацыях канцэрна «Беллеспаперапрам» склаў 102,5 працэнта да аналагічнага перыяду мінулага года, тэмпы росту экспарту забяспечаны на ўзроўні 100,2 працэнта. На знешнія рынкі пастаўлена прадукцыі амаль на 378 мільёнаў долараў.

Зараз арганізацыямі канцэрна рэалізуюцца тры значныя праекты ў цэлюлозна-папяровай галіне: стварэнне вытворчасці паперы-асновы для дэкартаўных аблічавальных матэрыялаў у Шклове, вытворчасць мелаваных і немелаваных відаў кардону ў Добрушы і запуск другой чаргі праекта па будаўніцтве цэлюлознага заводу ў Светлагорску.

На «Светлагорскім ЦКК» таксама рэалізуюцца новы інвестыцыйны праект па вытворчасці мясочнай паперы.

Ва ўрадзе

ДЗЕСЯЦЬ КІРУНКАЎ ДЛЯ БЕЛАРУСКАЙ ЭКАНОМІКІ

У канцы будучай пяцігодкі не павінна быць рэгіёнаў, якія адстаюць

Пра гэта заявіў прэм'ер-міністр Раман ГАЛОУЧАНКА на Прэзідыуме Савета Міністраў, дзе разглядаўся праект праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на будучую пяцігодку. Ён падкрэсліў, што вывераная рэгіянальная палітыка — адна з прыярытэтных задач урада, якая павінна быць адлюстравана ў дакуменце.

«Галоўная мэта праграмы павінна быць накіравана на стварэнне ўмоў для росту дабрабыту грамадзян краіны. Работа ўсяго дзяржаўнага апарата павінна быць накіравана на інтарэсы чалавека, яго абароненае права на дастойнае жыццё і забеспячэнне адпаведнай якасці гэтага жыцця», — падкрэсліў прэм'ер-міністр.

Ён дадаў, што ў сучасных умовах гэта няпростая задача, але неабходна вылучыць кірункі пракладання кіраўнічых намаганняў для эканамічнага росту. Па словах прэм'ер-міністра, праграма сацыяльна-эканамічнага развіцця павінна быць як мага больш дакладнай, зразумелай, мець канкрэтныя задачы для органаў кіравання, галін эканомікі.

«Асаблівую ўвагу прашу ўдзяляць тым новым галінам, падгалінам эканомікі, якія будуць закладзены і створаны ў новай пяцігодцы. Нагадаю, што ў бягучую пяцігодку ў краіне паспяхова створаны і развіваюцца тры галіны — ІТ-галіна, касмічная галіна і

атамная энергетыка. Таму ў будучай пяцігодцы павінны знайсці рашэнне задачы не толькі па развіцці гэтых галін, але і па стварэнні новых», — абвясціў парадак дня Раман Галоўчанка.

Ён нагадаў, што навуковае абгрунтаванне прапановаў як аснове для адпаведнага дакумента дае Акадэмія навук, таму навуковая супольнасць стала сааўтарам праграмы.

Неаднаразова пунктам росту эканомікі на будучую пяцігодку вылучалася сфера паслуг. «Тое, што я ўбачыў у праекце — гэта вузкая задача, якая базуюцца на развіцці сегмента спажывацтва. На мой погляд, недастаткова прапісаны мэты па развіцці дзелавых, фінансавых і іншых сектараў паслуг для бізнесу», — выказаў меркаванне кіраўнік Саўміна.

Важнай задачай ён таксама назваў імпартазамышчэнне. Адказ на гэты выклік, па словах прэм'ера, павінен быць знойдзены не за кошт устаўнаўлення бар'ераў ці надання прэферэнцый айчынным вытворцам,

Фота БелТА

а шляхам стварэння ўласнай вытворчасці высокатэхналагічных і канкурэнтных тавараў.

«Мы ставім перад сабой ключавую мэту — рост дабрабыту нашага насельніцтва за кошт аднаўлення росту эканомікі, прадукцыйнасці працы, стварэння камфортных і бяспечных умоў для нашых людзей», — сказаў напярэдадні пасяджэння міністр эканомікі Аляксандр ЧАРВЯКОЎ.

Для дасягнення гэтага ў праграме прадугледжана дзесяць прыярытэтных кірункаў. Яны датычацца якасці жыцця, стварэння ўмоў для прадпрыемальніцтва, прасоўвання экспарту, аднаўлення і запуску інвестыцыйнай актыўнасці прадпрыемстваў. Нададзена ўвага пытанням павышэння эфектыўнасці і якасці дзяржаўнага кіравання, аддачы

ад дзяржаўных актываў, развіцця рэгіёнаў.

«У выніку рэалізацыі ўсіх гэтых мер мы бачым, што эканоміка можа прырасці больш чым на 20 працэнтаў за пяцігодку. Мы плануем нарасціць экспарт да 50 мільярдў долараў ЗША ў 2025 годзе, за пяць гадоў прыцягнуць больш за 200 мільярдў рублёў інвестыцый для стварэння сучаснай інфраструктуры і развіцця вытворчасці», — агучыў лічы міністр.

У рабоце па стварэнні дакумента ўдзельнічалі больш за 120 экспертаў з розных галін — навукі, адукацыі, бізнесу, грамадскіх аб'яднанняў, міжнародных арганізацый. Было разгледжана некалькі соцен прапановаў, праведзена 30 круглых столаў.

Марыя ДАДАЛКА.

Наша пазіцыя

«ЗАКЛІКАЕМ КІРАВАЦА МІЖНАРОДНЫМ ПРАВАМ І ЦВЯРОЗЫМ СЭНСАМ»

Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па міжнародных справах Алег ГАЙДУКЕВІЧ ад імя сваёй парламенцкай камісіі агучыў адказ на заяву Сейма Латвійскай Рэспублікі «Аб законнасці мандата Прэзідэнта Беларусі», якая была прынятая 1 кастрычніка.

«Заява Сейма выклікала непаразуменне і адначасова абурэнне, бо яна не адпавядае ні міжнародным нормам, ні правам прыстойнасці, ні разуменню юрыдычных працэдур, — сказаў журналістам беларускі парламентарый. — Беларусь — гэта суверэнная, незалежная дзяржава, мы заўсёды праводзілі сумленную палітыку ў адносінах да сваіх суседзяў, у тым ліку Латвіі. Ніколі не ўмешваліся ва ўнутраныя справы ніводнай дзяржавы. Мы заўсёды лічылі і лічым, што гэта ўнутраная справа людзей, якія там жывуць, яны павінны вырашаць лёс сваёй краіны. Дык навошта ўказваюць, як нам жыць? Навошта нам кажуць, як мы павінны праводзіць выбары, інаўгурацыю? Гэта будучы вырашаць беларусы».

Толькі беларускі народ мае права вырашаць лёс краіны, падкрэсліў дэпутат.

«Разам з тым, мы заўсёды выступалі і будзем выступаць за добрыя, нармальныя, сяброўскія адносіны з Латвіяй, — дадаў Алег Гайдукевіч. — Мы шмат зрабілі для гэтага, таму заклікаем нашых калег уключыць розум і кіравацца міжнародным правам і цвярозым сэнсам. Але мы не дазволім умешвацца ва ўнутраныя справы Беларусі, мы не дазволім парушаць тое, што вырашаў беларускі народ, і будзем, паўтараю, самі вырашаць свой лёс».

Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі дадаў, што беларусы ніколі не даюць першымі нагоду для абвастрання адносін.

«Мы ніколі не рабілі ніводнай агрэсіўнай заявы ў адносінах да іншай краіны. Але мы ніколі не будзем маўчаць, калі бачым несправядлівасці і парушэнне закона ў адносінах да нас, — падкрэсліў ён. — А тут рашэнне несправядлівае. Гэта двайныя, трайныя стандарты. Чамусьці ў адных краінах не робяцца ніякія заўвагі з нагоды геапалітыкі, а ў нас знаходзяць тое, чаго ніколі не было».

Заява Сейма не адпавядае і духу беларуска-латвійскіх адносін, лічыць Алег Гайдукевіч, бо ў апошнія гады ўдалася будаваць сяброўскія адносіны паміж краінамі.

«Навошта гэта ўсё зараз перакрэсліваць? Мы шудуна разумеем, што за гэтым стаіць, што гэта — геапалітыка і ніякага дачынення да рэальнай сітуацыі ўнутры краіны і за яе межамі не мае», — рэзюмаваў ён.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Абітурыент—2021

АДАПТАЦЫЯ ДА ЦТ З РАЗБОРАМ ПАМЫЛАК

У кастрычніку ў краіне стартуе першы этап рэпетыцыйнага тэсціравання

Падчас яго ўдзельнікі змогуць азнаёміцца з тэхналогіяй выканання тэставых заданняў, па-трэніравацца ў запяўненні бланка адказаў, што ў будучыні мінімізуе рызыку дапусціць тэхнічныя памылкі падчас адказнага выпрабавання. Псіхалагічна да тэставай формы ўступных іспытаў усе ўжо даўно прывычаліся, а вось тэхнічная адаптацыя патрабуецца кожнаму новаму пакаленню абітурыентаў.

Фота Ганні ЗІМКАВІЧ

Каб зарэгістравацца для ўдзелу ў рэпетыцыйным тэсціраванні, абітурыент павінен зайсці ў свой асабісты кабінет на сайце www.rtk.by, выкарыстоўваючы ўкладку «РТ, on-line рэгістрацыя», увесці серыю і нумар документа, які сведчыць асобу, або пасведчанне аб нараджэнні, і пароль. Калі будучы абітурыент рэгіструецца для праходжання рэпетыцыйнага тэсціравання ўпершыню, ён павінен стварыць свой асабісты кабінет удзельніка рэпетыцыйнага тэсціравання на сайце РІКВ, выкарыстоўваючы ўкладку «РТ, on-line рэгістрацыя».

У асабістым кабінете трэба зрабіць заяўку на ўдзел у першым раўндзе рэпетыцыйнага тэсціравання, выбраўшы пункт яго правядзення, дату, час здачы экзамену, навучальны прадмет і мову прадстаўлення тэста (беларускую ці рускую).

Удзел у рэпетыцыйным тэсціраванні азначаецца з выкарыстаннем нумару асабога рахунку, прысвоенага ўдзельніку ў момант стварэння асабістага кабінета на сайце РІКВ. Кошт удзелу ў рэпетыцыйным тэсціраванні (у тым ліку за прадстаўленне рашэнняў заданняў тэста для работы над памылкамі) складае 7,60 рубля за адзін навучальны прадмет. Аплаціць паслугу неабходна на працягу 24 гадзін з моманту фарміравання заяўкі на ўдзел у тэсціраванні, але не пазней за час заканчэння рэгістрацыі (дату і час заканчэння рэгістрацыі ўстанавівае пункт правядзення тэсціравання). Працэс рэгістрацыі для ўдзелу ў РТ лічыцца завершаным толькі пасля здзяйснення аплаты.

Унесці грошы можна любым з даступных спосабаў, у тым ліку з выкарыстаннем банкаўскіх плацежных карт і аплатна-даведачных тэрміналах (інфакіёсках), плацежных тэрміналах і банкаматах, разлікова-касавых цэнтрах банкаў, з выкарыстаннем інтэрнэт-банкіngu, мабільнага банкіngu або наўняўнымі грашовымі сродкамі ў касах любога банка.

Таксама праз адзіную сістэму рэгістрацыі ў сваім асабістым кабінете ўдзельнік тэсціравання можа перанесці здачу РТ на іншую дату — у тым выпадку, калі ён не можа прысутнічаць на «рэпетыцый» экзамену ў прызначаны дзень.

Да пачатку ўступнай кампаніі абітурыенты змогуць правесці свае веды некалькі разоў. Першы этап рэпетыцыйнага тэсціравання будзе доўжыцца да канца гэтага года. Другі этап пройдзе ў студзені-лютым. Трэці — у сакавіку-красавіку. Кожны раз варыянты, вынесеныя на «рэпетыцыю», будуць змяняцца.

Вынікі тэсціравання прыходзяць у асабісты кабінет. Пасля завяршэння кожнага з этапаў рэпетыцыйнага тэсціравання (у дваццатых чыслах снежня, лютага і красавіка) абітурыенты на сайце Рэспубліканскага інстытута кантролю ведаў у асабістым кабінете ўдзельніка тэсціравання змогуць атрымаць рашэнне заданняў тэста для правядзення работы над памылкамі. Больш падрабязную інфармацыю можна знайсці ў раздзеле «РТ» — «Памятка ўдзельніку РТ».

У 2019/2020 навучальным годзе Рэспубліканскі інстытут кантролю ведаў праводзіць трэці этап рэпетыцыйнага тэсціравання дыстанцыйна. Гэта было звязана з напружанай эпідэміялагічнай сітуацыяй у краіне ў сувязі з распаўсюджваннем віруса COVID-19, каб зменшыць рызыку інфіцыравання. Ці будзе існуюць практыкаваць такі фармат РТ у новым навучальным годзе, пакуль невядома.

Надзя НІКАЛАЕВА.

«ГЕРАІЧНЫ АЎТОБУС»

На дарогах Брагінскага і Хойніцкага раёнаў цяпер можна убачыць незвычайны аўтобус

Па вывах на яго кузаве можна вывучаць ваенную гісторыю краю.

На «патрыятычны аўтобус» нанесены выявы Герояў Саюза Саюза. Сярод іх — Пётр Жукаў, Сяргей Мацалупа, Павел Шпэтны. Гэта ўраджэнцы Брагіншчыны, якія доблесна праявілі сябе ў баях Вялікай Айчыннай вайны. Ідэя такім чынам ушанаваць памяць выдатных землякоў належыць жыхару Брагіна Анатолю Леўчанку. Мясцовыя ўлады падтрымалі ініцыятыву брагінчаніна і звярнуліся па дапамогу ў яе ажыццяўленні да Гомельскага аўтобусага парка № 6.

— За сродкі прадпрыемства ў самы кароткі тэрмін быў распрацаваны эскіз выяў герояў, латым нанесены фатаграфіі. Гэты аўтобус будзе курсіраваць на прыгарадных маршрутах на тэрыторыі Брагіна і Хойнікаў, — адзначае намеснік дырэктара філіяла «Аўтобусны парк № 6» Гомеля Віталь АТАМАНЧУК.

На прадпрыемстве ўпэўненыя: абноўлены аўтобус — яшчэ адна магчымасць ушанаваць герояў ў 75-ы год Вялікай Перамогі. Вядома, што ў хуткім часе падобныя «патрыятычны аўтобусы» з'явяцца на дарогах і ў іншых раёнах Гомельскай вобласці.

Наталля КАПРЫЛЕНКА, фота ААТ «Гомельаблаўтатранс».

Крымінал

АТЗЛА МЯСЦОВАГА РАЗЛІВУ

Супрацоўнікі крымінальнага вышук затрымалі 38-гадовага жыхара вёскі Краснае Маладзечанскага раёна, якога падазраюць у забойстве сваёй 35-гадовай жонкі. Аб тым, што здарылася, на лінію 102 паведаміў 41-гадовы мясцовы жыхар, які знайшоў жанчыну ў лужыне крыві без прыкмет жыцця ў суседскім двары. На месца здарэння неадкладна прыбыла следча-аператыўная група. Падрабязнасці паведаміла УУС Мінскага аблвыканкома.

У той вечар пятніцы фігурант застаў сваю жонку ў гасцяў з знаёмага, 35-гадовага жыхара вёскі. Аказалася, што ў гэтым доме паненка была частым наведвальнікам, нярэдка яны разам з гаспадаром адпачывалі і ладзілі застоллі са спіртным. У чарговы раз застаўшы даму эрца на знаёмым адрасе, раз'юшаны муж стаў наносіць апошныя мноства ўдары рукамі, нагамі па розных частках тела. Збіцце працягнулася ў двары прыватнага дома: выштрахнуўшы няшчасную на вуліцу, п'яны раўнівец цягнуў яе за валасы, біў, ад чаго жанчына памерла на месцы. Гаспадар дома, дзе адбылася трагедыя, палічыў за лепшае не ўмешвацца ў шлюбныя разборкі.

Выпадковым сведкам трагедыі стаў сусед, які прыбег, пачуўшы крыві і лаянку па пlocтам. Мужчына заспеў нецвярозага ката прама на месцы злачынства, які стаў над скрытаўленым цeлам забітай, пасля чаго апошні паспрабаваў збегчы, але быў затрыманы. Адрозу пасля выяўлення цeла сусед выклікаў хуткую дапамогу і праваахоўнікаў, прыбыўшыя медыкі канстатавалі смерць пацярпелай. Паводле папярэдніх вынікаў ускрыцця, прычынай гібелі стала спалучаная тупая траўма галавы, тулава і канечнасцяў.

Падараваны на момант затрымання знаходзіўся ў стане моцнага алкагольнага ап'янення. Медыцынскі агляд паказаў, што ў арганізме мужчыны было 3,7 праміле алкаголю. Як высветлілася, затрыманы амаатар спіртных напояў раней неаднаразова трапляў у поле зроку супрацоўнікаў міліцыі, прыцягваюцца да адміністрацыйнай адказнасці за п'янкі, дрэбнае хуліганства і сямейна-бытавыя скандалы. Што менавіта стала прычынай такога жорсткага ўчынку, мужчына адрозу патлумачыць не змог. Толькі прыгадаў, што канфлікт паміж імі адбыўся на глебе рэўнасці і асабістых непрыязных адносін. Кажы, яго жонка нідзе не працавала, дазваляла сабе частавацца спіртным і дрэнна глядзела за дзіцец. У сям'і знаходзіцца 14-гадовы падлетак, у цяперашні час вырашаецца пытанне пра далейшы лёс непаўналетняга.

Затрыманы не адмаўляе сваёй віны і налісаў лжукі па павіннай. Яго дзеянні следчыя кваліфікавалі па ч. 1 арт. 139 КК Рэспублікі Беларусь («Забойства»). Санцыя артыкула прадугледжвае пазбаўленне волі на тэрмін ад шасці да пятнаццаці гадоў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

У ЗША выдаткі на прэзідэнцкую гонку перавысяць пяць мільярдаў долараў

Расходы на прэзідэнцкую гонку ў ЗША ў 2020 годзе складуць па меншай меры \$5,2 млрд., а агульныя выдаткі ў цяперашнім выбарчым цыкле — \$10,8 млрд., што з'яўляецца рэкорднай сумай. Пра гэта паведаміла тэлекампанія ABC са спасылкай на даследаванне, падрыхтаванае некамерцыйнай арганізацыяй «Цэнтр за адказную палітыку» (Center for Responsive Politics). У гэтую суму ўключаны выдаткі на перадавыбарную кампанію кандыдатаў на пасаду прэзідэнта ЗША, удзельнікаў барацьбы за 435 месцаў у Палаце прадстаўнікоў і 35 месцаў у Сенате Кангрэса, выдаткі нацыянальных камітэтаў дзюхо найбуйнейшых амерыканскіх палітычных партыяў — Рэспубліканскай і Дэмакратычнай, а таксама камітэтаў палітычных сіл, якія аказваюць падтрымку розным кандыдатам. Паводле ацэнак экспертаў Цэнтра за адказную палітыку, выдаткі ўдзельнікаў прэзідэнцкай гонкі складуць \$5,2 млрд., а выдаткі ўдзельнікаў барацьбы за месцы ў абедзвюх палатах Кангрэса — \$ 5,6 млрд. «Выбарчы цыкл 2020 года пераўзыходзіць абсалютна ўсё, што мы назіралі раней ці маглі ўявіць, — аб'явіла тэлекампанія ABC меркаванне выканаўчага дырэктара Цэнтра за адказную палітыку Шэйлы Крумгольц. — Цяперашнія выбары ўжо сталі самымі дарагімі ў гісторыі».

факс» са спасылкай на даныя Baker Hughes. У верасні працавала 1019 устанолак супраць 1050 у жніўні. Пры гэтым вераснёўскі ўзровень аказваўся на 1122 устаноўкі менш за паказчык за гэты ж месяц мінулага года. У ЗША і Канадзе колькасць устанолак у мінулым месяцы зменшылася на сем у параўнанні са жніўнем (257 і 60 адпаведна). На Блізкім Усходзе іх колькасць упала на 19, у Азіяцка-Ціхаакіянскім рэгіёне — на 31, у Афрыцы — на сем. Baker Hughes публікуе даныя па буравых устаноўках з 1944 года. Максімальная колькасць устанолак у свеце працавала ў 2014 годзе (3578), а мінімальная (1593) — у 2016-м. Аналітыкі інвестыцыйнага банка Raymond James мяркуюць, што да канца гэтага года ў ЗША застанецца ўсяго 200 буравых устанолак — гэта ў чатыры разы менш, чым у канцы 2019-га.

На Еўропу абрынуліся моцныя ліўні

Поўдзень Францыі і поўнач Італіі перажываюць сур'ёзную паводку пасля ўрагану «Алекс»: каля двух дзясяткаў чалавек зніклі без вестак, які мінімум чацвёра (па іншых звестках — васьмёра) загінулі. Моцныя дажджы з навальніцамі ў італьянскіх рэгіёнах П'емонт і Лігурія і ў французскіх Прыморскіх Альпах не спыняюцца з 2 кастрычніка: з-за ліўняў рэкі выходзяць з берагоў, руйнуюцца дамы і масты, людзі застаюцца без электрычнасці. Пашкоджаны і дарогі — у адрэзаныя стыхійна населеныя пункты прадукты і іншыя неабходныя рэчы дастаўляюць на верталётах. У Італіі ўлады камуны Лімане-П'емантэ заявілі аб «катастрафічнай сітуацыі». Прэм'ер-міністр Францыі Жан Кастэкс заўважыў, што такіх дажджоў у краіне не было з пачатку гісторыі метэа-назіранняў. Зніклых без вестак шукаюць у гарах паміж Францыяй і Італіяй. Паводле інфармацыі Dw.com, пацярпелі таксама Аўстрыя і Швейцарыя.

Здабыча нафты ў свеце апынулася пад пагрозай

Колькасць нафтавых і газавых буравых устанолак у свеце наблізілася да рэкорднага мінімуму, што можа паставіць пад пагрозу здабычу сыравіны. Пра гэта паведаміў «Інтэр-

ЯК ПРЫПЫНІЦЬ ПАСЛУГІ ЖКГ?

Нікога няма дома больш за дзесяць сутак

Спачатку мы павінны высветліць, у якіх выпадках можна прыпыніць аказанне паслуг. Часцей за ўсё гэта звязана з доўгай адсутнасцю гаспадароў жылля па асноўным месцы жыхарства, напрыклад, у сувязі з пераездам у іншую краіну ці летам на дачу. У «Палажэнні аб парадку перапараліку платы за некаторыя віды камунальных паслуг і прыпынення (аднаўлення) прадастаўлення камунальных паслуг» сказана, што вываз смецця, электраэнергія, якая выдаткоўваецца на работу ліфта, газазабеспячэнне, водазабеспячэнне і каналізацыя пры адсутнасці лічылнікаў на ваду і газ не аплачваюцца, калі грамадзянін з'ехаў на дзесяць сутак і больш на пэўныя падставы і папярэдне паведаміў аб тэрмінах выезду ў арганізацыю, якая налічвае плату за камунальныя паслугі. Таму неабходна звярнуцца ў разлікова-даведачны цэнтр па месцы (рэгістрацыі) жыхарства і напісаць заяву, у якой пазначыць даты і прычыну адсутнасці па канкрэтным адрасе. Але гэта яшчэ толькі паўсправа.

Не менш важнае будзе наступнае дзеянне ўласніка жылля. Пасля вяртання дадому на працягу сямі дзён (не пазней!) неабходна зноў наведваць свой разлікова-даведачны цэнтр і прадставіць туды дакументы, якія пацвярджаюць вашу адсутнасць. У прыватнасці, у выпадку выезду за мяжу неабходна прынесці імяныя білеты ці дакументы, якія сведчаць асобу з адзнакай аб выездзе і ўездзе, альбо іншыя дакументы, напрыклад, копію працоўнага дагавора, даведку з замежнай лячэбнай установы, перакладзеныя на рускую ці беларускую мову і завераныя натарыясам.

«Насамрэч я там не жыву» — значыць, можна проста не плаціць?

На самай справе з гэтым механізмам не ўсё так проста. Прыпыненне аказання паслуг ЖКГ —

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

гэта адміністрацыйная працедура, ажыццяўленне якой праводзіцца ў адпаведнасці з прапісанымі ў законе патрабаваннямі. Разліковы цэнтр, дзе не ведаюць, што гаспадар з'ехаў і не карыстаецца пэўнымі паслугамі, па-ранейшаму будзе праводзіць налічэнні. І калі проста перастаць плаціць, то ўзнікне доўг, які зверху «абрасце» яшчэ і пеняй.

Другая сітуацыя, калі чалавек з'езджае на працяглы перыяд, але не паспявае ці забывае наведваць разліковы цэнтр з заявай.

У такім разе плата за аказанне паслуг будзе налічвацца, і яе трэба аплачваць, але па вяртанні дадому можна зрабіць перапаралік. У РДЦ п'яшчэ дазваляе вяртанню і прадастаўляюцца адпаведныя дакументы, якія пацвярджаюць адсутнасць па месцы жыхарства.

Працоўны дагавор, даведка з бальніцы ці з месца работы

Нашы чытачы цікавяцца, якія існуюць падставы для прыпынення камунальных паслуг. Пералік падстаў і неабходных дакументаў для перапараліку платы за камунальныя паслугі зацверджаны адпаведнай паставай Савета Міністраў.

Асноўнай падставой будзе знаходжанне за мяжой. Тады прадастаўляецца пашпарт або іншы дакумент з адзнакамі аб перасячэнні мяжы або рэгістрацыі па месцы жыхарства за мяжой. А таксама любыя дакументы, якія пацвярджаюць знаходжанне

за мяжой, — працоўны дагавор, рэгістрацыю ў якасці падаткапалчельшчыка ці іншае на рускай альбо беларускай мове, імяныя праязныя білеты, завераныя належным чынам.

Вам абавязкова ўлічаць наступны факт: калі вы выехалі на здаравенне і санаторна-курортнае лячэнне, а таксама на лячэнне ў бальніцы (радіальным доме, шпіталі, лячэбна-працоўным прафілакторыі і ў падобных устаноўках) — у першым выпадку прадастаўляецца даведка з санаторна-курортных і іншых здаравенных арганізацый, у другім — даведка аб знаходжанні на стацыянарным лячэнні.

Падставой для перапараліку будзе і даведка з вайсковай часці аб месцы службы і займаемай пасадзе пры праходжанні ваеннай службы ці службы ў рэзерве ваенных або спецыяльных збораў.

Калі вы выехалі ў сельскую мясцовасць (у тым ліку на дачны ўчастак), на вучобу, у камандзіроўку для работы ў сельскай гаспадарцы і сацыяльнай сферы вёскі па папярэдняй дамоўленасці з сельскагаспадарчымі арганізацыямі, то вам неабходна ўзяць даведку з сельскага, пасялковага выканаўчага камітэта, садоўніцкага кааператыва (таварыства), з навучальнай установы або з месца работы.

Пералічыць «камуналку» і тады, калі, напрыклад, сям'я мае кватэру (зарэгістраваная) у іншым горадзе, а часова жыве і працуе ў сталіцы. Падставой будзе пражыванне па дагаворах найму жыллага памяшкання прыватнага

жыллёвага фонду, паднаймання жыллага памяшкання дзяржаўнага жыллёвага фонду. Неабходна даведка для перапараліку платы за некаторыя віды камунальных паслуг, якая выдаецца арганізацыяй, што налічвае плату за камунальныя паслугі па месцы фактычнага пражывання.

Падставой для перапараліку будзе таксама выезд на работу па працоўным дагаворы ў арганізацыі, размешчаныя ў раёнах, якія падвергліся радыеактыўнаму забруджванню ў выніку аварыі на Чарнобыльскай АЭС, для работы ў якасці бацькоў — выхавальнікаў у дзіцячых дамах сямейнага тыпу, а таксама і выезд у іншы населены пункт для догляду за інвалідам I групы або асобай, якая дасягнула 80-гадовага ўзросту, што маюць патрэбу ў пастаянным даглядзе. Тут патрабуецца даведка з месца работы, а ў апошнім выпадку — даведка раённага (гарадскога) упраўлення (аддзела) па працы, занятасці і сацыяльнай абароне. І яшчэ. Пры знаходжанні ў месцах папярэдняга зняволення і пазбаўлення волі патрэбна даведка з месца зняволення.

Можна па пошце альбо кур'ерам

А што рабіць, калі ўжо знаходзіцца за мяжой і не можаш прынесці заяву асабіста, напрыклад, з-за закрытых на каранцін межаў?

Перапаралік за камунальныя паслугі робіцца па заяўным прыncyпе, таму работнік РДЦ пры ажыццяўленні дадзенай працэдурі павінен ідэнтыфікаваць асобу чалавека, які падае заяву, па пашпарте. Па законе прадастаўляць інтарэсы іншага грамадзяніна можна толькі на падставе натарыяльна засведчанай даверанасці. Гэта значыць можна аформіць даверанасць нават на сябра ці брата, які вырашыць ваша пытанне. Між тым ёсць і іншыя, больш простыя і менш затратныя варыянты.

Напрыклад, вы пішце заяву ад свайго імя, ставіце свой подпіс і адпраўляеце яе з усімі дакументамі ў разліковы цэнтр па пошце альбо скарыстаўшыся паслугамі кур'ера-

скай службы (у якасці кур'ера, дарэчы, можа выступаць і ваш сваяк, у гэтым выпадку яму не спатрэбіцца даверанасць). У заяве неабходна ўказаць прычыну, па якой вы не можаце асабіста наведваць РДЦ, — самаізалецтва, закрыццё межаў, знаходжанне на хатнім лячэнні пасля цяжкай аперацыі і іншае.

Дакумент — як мінімум раз на тры гады. Але даналічэнне — за ўвесь перыяд з моманту вяртання

Цікава, як вызначаецца час адсутнасці па асноўным месцы жыхарства? Усё вельмі проста. Па датах, названых у даведках, білетах і рэгістрацыйных штампах. Напрыклад, у даведцы з бальніцы будучы пазначаны дзве даты: калі пацыент паступіў на лячэнне і калі яго вылісалі. У праязных білетах паказаны дзень ад'езду і прылёту, у дагаворы найму — тэрмін дзеяння дагавора. Гэтыя даты ўключна і будучы ўзятыя за аснову для разлікаў.

Наступнае пытанне яшчэ больш цікавае: на які тэрмін можна прыпыніць аказанне камунальных паслуг? Дык вось, у профільным заканадаўстве не прапісаны гэтыя тэрміны. Але калі грамадзянін з'ехаў у іншую краіну працаваць па кантракце на працяглы час, то спецыялісты разліковага цэнтра просяць прадастаўляць дакументы, якія гэта пацвярджаюць, як мінімум раз на тры гады (але можна і часцей). Справа ў тым, што тэрмін іскавай даўнасці, за час якога магчымы перапаралік, складае менавіта тры гады. Аднак калі будзе вызначаны той факт, што грамадзянін вярнуўся і не давёў да ведама арганізацыю ЖКГ, якая па-ранейшаму не налічвае плату за паслугі, спецыялісты зрабюць даналічэнне за ўвесь перыяд з моманту вяртання.

Калі работа жыхара кватэры звязана з пастаяннымі раз'ездамі, то дакументы трэба падаваць за кожны перыяд адсутнасці па месцы жыхарства.

Сяргей КУРКАЧ.

Грошы

ЗОЛАТА Ў ЛОМЕ ПАДАРАЖЭЛА

Міністэрства фінансаў павысіла цэны на каштоўныя металы ў вырабах і ломе, якія скупляюцца ў насельніцтва.

Скупачныя цэны за 1 грам золата пробы 375 выраслі з 47,39 да 55,15 рубля, пробы 500 — з 63,19 да 73,54 рубля, пробы 583 і 585 — з 73,93 да 86,04 рубля, пробы 750 — з 94,79 да 110,3 рубля, пробы 900 — з 113,74 да 132,36 рубля, пробы 916 — з 115,76 да 134,72 рубля, пробы 950 — з 120,06 да 139,72 рубля і пробы 958 — з 121,07 да 140,89 рубля.

Адзін грам плаціны пробы 950 каштуе 66,35 рубля (было 56,34 рубля). Скупачная цэна 1 грама серабра пробы 750 цяпер складае 1,55 рубля (было 1,06 рубля), пробы 800 — 1,65 рубля (было 1,13 рубля), пробы 875 — 1,80 рубля (было 1,23 рубля), пробы 916 — 1,89 рубля (было 1,29 рубля), пробы 925 — 1,91 рубля (было 1,30 рубля) і пробы 960 — 1,98 рубля (было 1,35 рубля).

Павышэнне цэн на скупку дазволіць фізічным асобам прадаваць каштоўныя металы ў вырабах і ломе з большай выгадай для сябе. Змены не датычацца куплі-продажу банкаўскімі і нябанкаўскімі крыдэтна-фінансавымі арганізацыямі каштоўных металаў у выглядзе мерных зліткаў і манет у фізічных асоб.

Раней Мінфін павышаў цэны на каштоўныя металы ў вырабах і ломе на куплю ў насельніцтва 17 жніўня гэтага года.

Сяргей КУРКАЧ.

Ну і ну!

Выкраў лайку з-за... сумных вачэй

Жыхарка Гомеля і яе брат адправіліся ў гандлёвы цэнтр, што на вуліцы Косарава. Заадно вырашылі выгуляць сабаку пароды ўсходне-сібірскага лайка. Каля будынка яны прывязалі сабаку да металічнага поручня велястайнікі і сышлі па пакупкі.

Як паведамляе аддзяленне інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Гомельскага аблвыканкама, брат дзючыны вярнуўся крыху раней. Да свайго здзіўлення, ён не знайшоў сабакі на месцы. Малады чалавек звярнуўся па дапамогу да ахоўнікаў цэнтра. Тым пацвердзілі, што бачылі, як нейкі мужчына знаходзіўся каля сабакі непрацяглы час, а затым адвазяў лайку і сышоў разам з ёй.

Ахоўнікі разам з пацярпелым правярылі запісы з камер відэаназірання, на якіх быў бачны кірунак знікнення невядомага. У тым баку знаходзіліся жылля шматпавярховкі. Брат, спадзеючыся паспець дагнаць зламсыніка, кінуў яму наўздагон — і вельмі здзіўўся, калі ля пад'езда аднаго з тых дамоў сядзеў той самы мужчына разам з іх сабакам. Праўда, на хлопцава пытанне, адкуль жывёла, той адказаў, што хатні гадаванец сам круціўся каля дома. Кемлівы іюнак сказаў, што гэта жывёла яго сястры, і калі грамадзянін пройдзе з ім да гандлёвага цэнтра, то сваячка дасць яму добрае ўзнагароджанне за вяртанне сабакі.

Да таго моманту 26-гадовага гаспадыня лайкі ўжо паведала аб крадзяжы ў Савецкі РАУС. Ахоўнікі цэнтра дапамаглі затрымаць зламсыніка да прыезду праваахоўнікаў.

Аператывнікам крываўнага вышуку 57-гадовы гамяльчанін раслуцабоў, што ў сабакі былі сумныя вочы, таму ён і вырашыў узяць яго з сабой. Пасля, нібыта, хацеў падарыць яго сваім знаёмым.

Следчымі дадзена прававая ацэнка дзеянням мужчыны. Заведзена крываўная справа па факце крадзяжу.

Сезон

Адкрылася паляванне на зайца

З першай суботы кастрычніка (сёлета гэта 3-е чысло) адкрылася паляванне на зайца-белка і зайца-русака. Паляваць можна ў светлы час сутак на жывёл любога полу і ўзросту. Аднак пакуль (да першай суботы лістапада) ёсць абмежаванні па спосабах палявання.

Як паведалі ў Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету, ружэйным спосабам паляваць на зайца можна толькі з пяджыду і толькі з ганчакамі, якія маюць палывы дыплом па зайцы і (або) лісці. З адным такім ганчаком могуць выйсці на паляванне да трох палюнічых. У іх пугістках павінны быць паказаны даныя з рэгістрацыйнай карткі сабакі. Для здабычы зайца можна выкарыстоўваць гладкаствольную палюнічую зброю і патроны са шротам.

Магчымы таксама безружэйны спосаб палявання — з хартамі і лоўчымі птушкамі, але ён не атрымаў шырокага распаўсюджвання ў нашай краіне, дадалі ў Дзяржінспекцыі. Сяргей РАСОЛЬКА.

«ТРОШКІ ТАГО, ТРОШКІ ГЭТАГА ПРАДАСІ — І НАРМАЛЬНА»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Прыдарожны гандаль — гэта гандаль без пасярэднікаў: попыт і прапанова ў чыстым выглядзе. У населеных пунктах вырабляецца сельгаспрадукцыя, лішкі якой трэба рэалізаваць. А па трасах едуць тыя, хто гатовы гэтую прадукцыю купіць, асабліва ўлічваючы судносіны часам неверагодна нізкай цаны і якасці натуральных вясковых прадуктаў. Відавочна, што чым больш ажыўлены рух па трасе, тым больш на абочынах прадаўцоў і тым актыўней ідзе гандаль. А восенню, падчас збору ўраджаю, стыхійныя рыначкі ўзнікаюць нават на невялікіх дарогах мясцовага значэння.

«Дапамагу данесці да машыны...»

Праехаўшы па трасе з Мінска ў бок Маладзечна, я пазнаёмілася з галоўнымі асобамі прыдарожнага гандлю. На ўездзе ў вёску Чысць знаёмлюся з пенсіянеркай Галінай Іванаўнай. Яна запэўнівае, што гандаль ідзе наладжана, прыкладна на будні дзень, напрыклад, усе грушы ў яе ўжо купілі. Засталіся яблыкі, шэсць гатункаў.

— Магу прапанаваць антонаўку, па тры рублі. Штрыфель ёсць. А вось гэтыя яблыкі па чатыры рублі прадаю.

Цану мая суразмоўніца агучвае не за кілаграм, а за невялікае вядзерца, у якое змяшчаецца каля 10-12 буйных сакавітых яблыкаў.

— А што гэта за гатункаў?

— Я не ведаю. Сын маладых яблынь пасадзіў, надпісы згубіліся, а пладаносяць яблынькі вельмі добра. І яблыкі сакавітыя, смачныя, мне падабаюцца.

Яшчэ на прылаўку Галіны Іванаўнай — гарбузы: маленькія па два рублі, велізарны («Калі трэба, дапамагу да машыны данесці») — 12 рублёў.

— Гэта ж мядовы гарбуз, салодкі, — тлумачыць прычыны цэнаўтварэння пенсіянерка.

Важкая звязка цыбулі — тры рублі, кабакі — па два рублі.

— Купіце фасолку: сама вырошчваю, сама лушчу — гэта ж па рукавах адразу відаць. А грыбы раніцай прадала. Учора хадзіла ў лес, зялёнкі пакінула дома, звярыла, а лісцікі прынесла на продаж. Іх ужо купілі.

Галіна Іванаўна ахвотна распавядае, што гандлюе першую восень, у асноўным яблычкамі — вельмі ўжо іх шмат у яе ў гэтым годзе. Да гутаркі далучаецца яшчэ адзін прадавец — ён называецца проста Пятром, без імя па бацьку. Пётр прапануе бульбу: па пяць рублёў маленькае вядзерца, па дзесяць — вялікае вядро.

Салодкі перац ён таксама прадае вёдрамі — вядзерца пяць рублёў, кілаграм — тры рублі, так што оптам танней. Прыгажуні-памідоры — чатыры штукі на кілаграм — па 2,50.

— Я памідоры бачыла таннейшыя на трасе!

— Калі я паеду на аптовы рынак і куплю памідоры па 70 капеек, то буду прадаваць па рубель пяцьдзесят. А гэта ж свае — панюхайце, яны памідорамі пахнуць!

Пётр распавядае, што гандлюе на гэтым месцы не першы год.

— Я інвалід другой групы (некалі быў будаўніком, а гэта вельмі цяжкая праца). А на 350 рублёў пенсіі пражыць складана. Ну, а яшчэ я люблю ўзямі корпаца — усё самі з жонкай вырошчваем, што на продаж выносім, усё сваё. Самі ямо, дзецям (яны ў Мінску жывуць) даём, ну і вось, людзям прапануем. Трошкі таго, трохкі гэтага прадасі і нармальна.

Гандлююць пакуль яшчэ ўздоўж трас і малінамі. Кошт — 4,50-5 рублёў за літр.

— Маліны цяпер салодкія, духмяныя, — кажа Пётр. — Улетку, у спякоту, кіслейшыя былі. А можа, дзясатка як купіце? Па чатыры рублі аддаю. Ад сваіх курэй. Я як мала выношу на продаж,

Тая самая бабуля з вёскі Краснае, якой сумна сядзець дома.

Крэдыт даверу

Прыдарожны гандаль заснаваны на даверы паміж прадаўцом і пакупніком. Тут усё прадаецца не кілаграмамі, а шчодра — вёдрамі, літровымі шклянкамі або «давайце сумку, я насыплю». Пакупнікі тут не сочаць за магчымай «недавагай», як на гарадскіх рынках — шалюць ці нават бязмена, яе правіла, у прадаўцоў няма. Затое і цэны на парадкаў ніжэйшыя за рыначныя — рэдкі прадавец называе суму больш за 5 рублёў. Да таго ж вам, хутчэй за ўсё, дададуць да абумоўленай колькасці садавіны ці агародніны яшчэ адно або некалькі яблыкаў ці памідораў бясплатна: «Пакаштуйце!» Не пытаючыся, яшчэ вернецца ў яе яшчэ калі-небудзь у гэтую кропку на трасе. Зрэшты, у многіх прыдарожных прадаўцоў ужо ёсць пастаянныя пакупнікі — тыя, хто ездзіць

па адным і тым жа маршруце рэгулярна і аблюбаваў свой «прылавак».

Хто купляе на «прыдарожных рынках»? Дальнабойшчыкі, даннікі, якія вяртаюцца ў горад («Тут танней і усё натуральнае»), людзі, што адпачываюць у навакольных санаторыях, ды і сельскія жыхары, у якіх на прысядзібных участках няма, напрыклад, малін ці ў гэтым годзе не ўрадзілі яблыкі. Бываюць і замежнікі — жыхары памежных з Беларуссью рэгіёнаў.

Пакупнік, зразумела, павінен ведаць, што прадукты харчавання, якія прадаюцца ўздоўж трас, не праходзяць ніякага кантролю якасці і бяспекі. У «групе рызык» — малочныя прадукты, сала і мясныя прадукты (у тым ліку апетытнае «пальцам піханая» каўбаска), яйкі і, вядома, хатнія закаткі. А яны восенню ў шырокім асартыменце прадстаўлены на прыдарожных «прылаўках».

— Я катгарычна не раю набываць закаткі, якія прадаюць у месцах стыхійнага гандлю, — адзначае пачынаючы аддзел кансервавання Навукова-практычнага цэнтра

Сала з уласных парсючкоў: у Тамары нават ёсць пастаянныя пакупнікі.

Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі па харчаванні Людміла ПАУЛОУСКАЯ. — Гэта спраўдзіць небяспечна для здароўя. Бо вядома, у якіх умовах гэтыя закаткі былі прыгатаваныя. У анаэробных умовах многія небяспечныя мікраарганізмы здольныя актыўна развівацца і выдзяляць таксіны, якія могуць выклікаць наймацнейшае атручэнне.

На гэта ў прадаўцоў свае аргументы:

— Калі возьмеце мае закаткі, потым будзеце пастаянна да мяне прыязджаць. Сама гатавала, для сваёй сям'і, ядзім з задавальненнем. Ну, а калі нешта няправільна, пакупнік ведае, дзе мяне шукаць. Так што мы нясём поўную адказнасць за сваю прадукцыю — напэўна, большую, чым прадаўцы на рынку або ў краме.

— А чаго бацька? Мы тут купляем і гародніну, і ягады, і грыбы, і закаткі — аджыку, леца — ужо не першы год. І ніколі нічога, — распавяла мне мічанка, якая таксама прыгатавала для абочыны. З бабылі за прылаўкам яна павіталася, як са старой знаёмай.

Гандлююць ля дарогі, зрэшты, не толькі прадуктамі харчавання. Марыя Віктараўна рэгулярна выносіць на продаж і кветкі з уласнага падворка. Кажы, людзі добра іх купляюць.

— Учора глядзельцы былі, вельмі прыгожыя. Купілі два букеты.

Сёння пенсіянерка вынесла на продаж цыбуліны кветак — па пяць рублёў штукца.

— Гэта рабчык, ён вырастае высокі і цвіце вельмі прыгожа. Даннікі купляюць з задавальненнем. А вось кусцік малінак — яго як раз цяпер саджаць трэба. За дзесяць рублёў аддам.

«Мы ўдзячныя пакупнікам, а яны ўдзячныя нам...»

Супрацоўнікі ДАІ не раз і не два казалі і пісалі пра тое, што прыдарожны гандаль — гэта небяспека і для прадаўцоў, і для пакупнікоў. Калі патак машын шчыльны, кіроўцы запавольваюць рух,

скіроўваюць аўта да абочыны, і гэта можа стварыць аварыйную сітуацыю. Акрамя таго, кіроўцы, спыніўшыся на супрацьлеглым баку трасы, перабягаюць дарогу ў неўстаноўленыя месцы. Да таго ж, некаторыя прадаўцы размяшчаюць прылавак вельмі блізка да дарогі, каб быць больш прыкметнымі для кіроўцаў. Рашэннем стала ўстаноўка навісаў і прылаўкаў для міні-рыначкаў у дарожных «кішэнях» — кіроўца з'язджае з трасы, паркуецца і, не спяшаючыся, выбірае тое, што яму трэба. Такія навісы ёсць на магістральных трасах і на некаторых дарогах рэспубліканскага значэння.

На міні-рыначку каля вёскі Краснае па трасе Р28 і ў будны дзень — больш за дзясатка прадаўцоў. За прылаўкамі месца хапае не ўсім. Першы з боку паркоўкі прадавец прапануе купіць вядро буйных брусніц за 15 рублёў.

— Пакаштуйце! Такія ягады — вы што! Столькі, як у нас, брусніц у гэтым годзе няма нідзе. Зварыце з яблычкамі.

Зрэшты, можна і не варыць, а адразу купіць у яго ж варэнне:

— Во, брусніцы вараныя — бачыце, якія прыгожыя!

Побач жанчына прапануе агуркі — апошняя сёлета, таму і даражэйшыя, па 3,50, і памідоры па чатыры рублі. Звязка звычайнай цыбулі ў гэтай гаспадыні — таксама па чатыры рублі, а фіялетавай — па тры.

Звычайна фіялетавае цыбуля даражэйшая, але тут звязка малая, таму я прадаю танней. З людзей драць грошы таксама не хочацца. Людзі цяпер небагатыя. А вось

Навісы і прылаўкі для міні-рыначкаў у дарожных «кішэнях» — гэта зручна: кіроўца з'язджае з трасы, паркуецца і, не спяшаючыся, выбірае тое, што яму трэба.

марынавання масляты. А патрэбныя свежыя грыбы — вунь далей дзед сядзіць, у яго спытайце. Малінкі ў мяне салодкія, свежаныкі — вазьміце шкляначку за тры з паловай.

— А чаго вы ў мяне не пытаецеся? — уступае ў размову Галіна, адзіная з прадаўцоў у масцы і пальчатках. — Мае маліны па тры, перчык востры — на рубель чатыры штукі аддам. Цыбулька глядзіце якая прыгожая: маленькая і цвёрдзенькая. Можна куды хочаце — і ў суп, і ў закаткі. Часнок летні.

Пенсіянерка расказвае мне, што, калокі кавід, яна з дапамогай маскі і пальчаткаў абараняе і сябе, і пакупнікоў. І дадае, што месца тут добрае, «багатае» — машыны пад'язджаюць нават у будны дзень. Але ў першую чаргу каштоўная нават не магчымасць прадаць свой тавар, а пагаварыць з людзьмі.

— Вунь бабуля сядзіць, бачыце? Ёй 21 кастрычніка 90 гадоў споўніцца. А яна да гэтага часу агарод трымае і прыходзіць сюды нешта прадаць: кропчык, моркву, бярочок, — усміхаецца Тамара.

Бабуля два дні дома праседзела і кажа: «Сумна мне адной, хачу зноў у вашу кампанію!» Купіце ў бабулі. Не збыдзецца. А збыдзецца — заўтра заробіце, вы ж маладая. Калі я была маладая, у мяне з-пад пят іскры ляцелі. А цяпер — «паніклі люцікі». Паглядзіце, якія журавіначкі буйныя. Слоічак — пяць рублікаў. З'ясеце, вітамінаў набераецца — наперадзе холад, усякія інфекцыі. А вось мёд...
Сама Тамара гандлюе салам — 15 рублёў за дошыць вялікі кавалак: на выгляд там больш за кілаграм. Зрабіўшы рэкламу «бабулінаму» тавару, яна прапануе мне свой:

— Вельмі мяккае сала, і з мяскам ёсць. І каўбаска пальцам піханая. Усё дамашняе, можаце паспрабаваць. Я сама парсючкоў трымаю. Мы ж яшчэ працаздольныя! Гэта ўжо нашы ўнкі нічога ўмець не будуць. Усе хочучы купіць гатовае ў магазіне. Зараз усе вундэркінды, на раджаюцца адразу з камп'ютарамі ў галаве. А прадаваць на зямлі ніхто не хоча... Паспрабуйце каўбаску!

Анатоль — ваенны пенсіянер — вынес на продаж грыбы. Раніцай назбіраў, потым пачысціў. Пакупніку застаецца толькі памыць, парэзаць і зварыць. У асартыменце — масляты, лісцікі, баравікі, польскія грыбы, рыжыкі, чырвоныягаловікі. Пяцілітровое вядро грыбоў «асарці» — 20 рублёў, літровы слоічак — шэсць рублёў.
— Глуптава — «атруціцца!» — крыўдзіць ён. — Мы грыбы самі ядзім і вам раім! — Вы купляеце ў чалавека, які ведае кожны грыб, — заступаецца за «суседа» яшчэ адзін прадавец. У мінулым ён мясцовы ўчастковы, цяпер на пенсіі.
Нават калі вы нічога не купілі, прадавец не губляе да вас цікавасць, як гэта бывае на рынку. Тут з вамі па-ранейшаму будуць уважлівыя і ахвотна падтрымаюць любую гутарку. Раскажыце аб сваім жыцці, незласліва паспрачаюцца аб палітыцы, па-добраму палаюць «моладзе». Грыбоў я не купіла, але, развітваючыся, мне усунулі ў рукі тры прыгожыя яблыкі — «гасцінец» на дарогу.
— Я б хацела выказацца ад сябе і сваіх калег, — кажа Тамара, даведваючыся, што я з газеты. — Напішыце: мы, пенсіянеры, ўдзячныя, што маем магчымасць на гэтым міні-рыначку прадаць што-нішто сваё. Пенсіі ў нас вельмі невялікія. А ва ўсіх нас дзедзі-ўнкі жывуць у горадзе, мы за іх хвалюемся, хочам іх дапамагчы. Так што дзякуючы мясцоваму ўладзе, што даюць магчымасць вясковому чалавеку што-небудзь прадаць. У мяне гіпертанія, хворыя суставы і спіна. Але калі я лягу ў ложка, здароўя ў мяне не прыбавіцца. Нас усіх так выхавалі: пакуль можаш, трэба працаваць.
— Вось ёй 90, наступнай 70, мне 65, — пералічвае Тамара сваіх суседкаў на прылаўку. — І калі мы будзем сядзець дома, дзе па тэлевізары ўвесь час кажуць, што пенсіянеры хутка памруць ад каранавіруса, мы і праўда памром. Гэты рыначак для нас — аддушныя. Мы маем зносныя, адчуваем, што яшчэ патрэбныя людзям. Хто ў мяне купіць — у наступны раз прыходзіць і кажа «дзякуй». Мы ўдзячныя пакупнікам, а пакупнікі ўдзячныя нам, і гэтым мы жывём — пачуццём, што яшчэ камусьці патрэбныя!
Аляксандра АНЦЭЛЕВІЧ.

ИНФОРМАЦИЯ ОБ ОБЪЯВЛЕННОМ ПОВТОРНОМ АУКЦИОНЕ И ПРЕДМЕТЕ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона – комитет государственного имущества Минского городского исполнительного комитета				
Дата аукциона	Сведения о предмете аукциона	Место нахождения имущества	Начальная цена, руб.	Информация о публикации извещения
29.10.2020	Здание специализированное иного назначения с инвентарным номером 500/С-31244, общей площадью 27,5 кв. м. Право заключения договора аренды земельного участка площадью 0,0055 га, срок аренды – 5 лет со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо признании аукциона несостоявшимся	г. Минск, ул. Карвата, 88/2	2 600,25 (с понижением начальной цены продажи на 80 %)	Извещение о проведении аукциона опубликовано на https://au.ncsa.by/item/28314 и https://minsk.gov.by/ru/freepage/other/prodazha_arendy/

• Организация аукционов
 • Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703		
Продавец	Минское областное потребительское общество, г. Минск, ул. Бровки, 24		
Предмет аукциона			
Месторасположение: Минская обл., Минский р-н			
Наименование	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес
Лот № 1			
Магазин № 4	348,1 кв. м	600/С-132768	Михановичский с/с, д. Бордиловка

Составные части и принадлежности: пристройка

Сведения о земельном участке: пл. 0,3767 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания здания магазина № 4 в д. Бордиловка. Ограничения (обременения) прав: охранная зона линий электропередачи до 1000 вольт, пл. 0,0210 га.

Начальная цена лота № 1 с НДС 20 % – 144 000,00 бел. руб. (снижена на 20 %)

Лот № 2			
Здание магазина	98,7	600/С-165553	Крупичский с/с, д. Дедовка, 1А

Составные части и принадлежности: сарай

Сведения о земельном участке: пл. 0,1334 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания зданий и сооружений магазина

Начальная цена лота № 2 с НДС 20 % – 27 720,38 бел. руб. (снижена на 20 %)

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, БИК BLBBVY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 % в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорены в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 22.07.2020

Аукцион состоится 20.10.2020 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 19.10.2020 до 17.00 по указанному адресу

Тел.: +375 17 280-36-37; 8044-704-92-06. www.cpo.by
E-mail: auction@cpo.by

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ»

15 октября 2020 года на 17-м открытом аукционе проводит 13-й от 20 августа 2020 года повторный открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Номер лота	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
128	Гусеничное шасси МТ-Лбу (демилитаризованное) ш. 108403044, д. 863040, 1984 г., 4 кат., 3277 км	н. п. Станьково, филиал в/ч 25819	50 000,00	10 000,00
132	Гусеничное шасси МТ-Лбу (демилитаризованное) ш. 108512002, д. 961260, 1985 г., 4 кат., 2559 км	н. п. Станьково, филиал в/ч 25819	54 000,00	10 800,00
133	Гусеничное шасси МТ-Лбу (демилитаризованное) ш. 108401006, д. 845716, 1984 г., 4 кат., 3221 км	н. п. Станьково, филиал в/ч 25819	50 000,00	10 000,00
134	Гусеничное шасси МТ-Лбу (демилитаризованное) ш. 108408054, д. 883625, 1984 г., 4 кат., 6952 км	н. п. Станьково, филиал в/ч 25819	50 000,00	10 000,00

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж 15 октября 2020 г. в 10.00.

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток, гарантийный депозит и подавшие заявление на участие в аукционе, соглашение, учредительные и другие необходимые документы до 15.10.2020 года.

Заключительная регистрация участников аукциона будет производиться 15 октября 2020 г. с 9.00 до 9.45.

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3 банковских дней с момента проведения аукциона.
2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 5 банковских дней для резидентов Республики Беларусь и 10 банковских дней для нерезидентов Республики Беларусь со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 белорусского рубля за участие по каждому лоту и денежные средства за выигранное имущество перечисляются на расчетный счет РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ»:

белорусские рубли – р/с BY12BELB30120002R20010226000, российский рубль – р/с BY64BELB30120002R20040226000 в ОАО «Банк БелБЭБ», ул. Заславская, 10, код BELBY2X, УНП 101099370, ОКПО 37401662. Корреспондент – ПАО Сбербанк, г. Москва № корсчета 3010181040000000225. Реквизиты банка: БИК 044525259, ИНН 7707083893, к/с в ОАО «Банк БелБЭБ» № 30111810800000000665, SWIFT/BIC: SABRRUMM, Без НДС.

Справки по тел./факс: (017) 398 05 41.

Ранее опубликованные извещения в газете «Звязда» № 141 от 23 июля 20 г., № 184 от 22.09.20 г.

УП «Белконфискат» объявляет о проведении электронных торгов 27.10.2020 г. по продаже легкового авто Ярошевича А. Э.: «Ниссан Санини», г. В. не определен, начальная стоимостью 480 рублей.

На сайте belkonfiskat.by размещена информация о порядке проведения торгов.

Справки по тел.: 8 (017) 3639488, 8 (029) 7790809.

Утерянный представителем Белгостраха по Партизанскому району г. Минска бланк квитанции о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии СВ с № 8276682 считать действительным.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПОВТОРНОМ АУКЦИОНЕ

ЛОТ 1

- капитальное строение, инв. № 452/С-8923 (назначение – здание специализированное строение, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад фуражного зерна), площадью 3047,0 кв. м, расположенное по адресу: Зельвенский р-н, Кремянский с/с, 4, склад фуражного зерна;

- капитальное строение, инв. № 452/С-8924 (назначение – здание специализированное строение, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание цеха травяной муки), площадью 2161,9 кв. м, расположенное по адресу: Зельвенский р-н, Кремянский с/с, 4/1, здание цеха травяной муки в р-не д. Зельвянка;

- капитальное строение, инв. № 452/С-9030 (назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – здание цеха по производству комбикорма), площадью 616,2 кв. м, расположенное по адресу: Зельвенский р-н, Кремянский с/с, 4/4, здание цеха по производству комбикорма;

- капитальное строение, инв. № 452/С-9031 (назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – здание административное), площадью 376,3 кв. м, расположенное по адресу: Зельвенский р-н, Кремянский с/с, 4/2, здание административное;

- капитальное строение, инв. № 452/С-9032 (назначение – здание специализированное строение, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание склада зерна), площадью 273,1 кв. м, расположенное по адресу: Зельвенский р-н, Кремянский с/с, 4/3, здание склада зерна

ЛОТ 1 расположен на земельном участке с кадастровым номером 42268340002000012 (назначение – земельный участок для размещения объектов иного назначения (для строительства и обслуживания зданий и сооружений (цеха травяной муки, склада фуражного зерна, цеха по производству комбикорма, здания административного)), площадью 1,8327 га по адресу: Зельвенский р-н, Кремянский с/с, в районе д. Зельвянка. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: ограничения (обременения) прав на земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, площадь 0,1682 га; ограничения (обременения) прав на земельные участки, расположенные в придорожной полосе (контролируемой зоне) автомобильной дороги, площадь 1,2054 га

Начальная цена продажи – 121 410,35 руб. (сто двадцать одна тысяча четыреста десять рублей тридцать пять копеек) с учетом НДС

Сумма задатка – 12 141 руб. (двенадцать тысяч сто сорок один рубль)

Условия проведения аукциона – аукцион без условий

Продавец – ОАО «Агрокомбинат «Сидельский» филиал «Князево», 231942, аг. Князево, ул. Приозерная, 1, тел. факс 8-01564-740-13

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 27 октября 2020 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <https://grino.by/aukcion>

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 30.05.2020 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 23 октября 2020 г. до 15.00

Телефон для справок: 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» <https://grino.by/aukcion>

Извещение о проведении открытого аукциона по продаже имущества

Государственного лесохозяйственного учреждения «Ляховичский лесхоз»

Предмет торгов – лот: изолированное помещение с инвентарным номером 111/Д-4542 (наименование: административное помещение; назначение: административное помещение) площадью 57,7 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Ляховичский р-н, Кривошицкий с/с, д. Кривошич, ул. Здановича, 11А-2

Начальная цена продажи, руб. (без учета НДС)	1 базовая величина (27,00 руб.)	Размер задатка, руб.	1 базовая величина (27,00 руб.)
--	---------------------------------	----------------------	---------------------------------

Организатор торгов: Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки».

Р/с для перечисления задатка: BY76BPSB30121789380179330000 в ОАО «БПС-Сбербанк» Региональная дирекция № 100 по Брестской области, г. Брест, ул. Мицкевича, 10, ВИС Банка BPSBYY2X, УНП 201028245.

Условия продажи:

1. Осуществление Покупателем предпринимательской деятельности с использованием приобретенного государственного имущества, не менее 3 (трех) лет, начиная не позднее 24 (двадцати четырех) месяцев с момента заключения договора купли-продажи;
2. Реконструкция под жилье помещения или перевод в жилое помещение без реконструкции не позднее 24 (двадцати четырех) месяцев с момента заключения договора купли-продажи;
3. Использование приобретенного недвижимого имущества для ведения личного подсобного хозяйства не менее 2 (двух) лет, начиная не позднее 24 (двадцати четырех) месяцев с момента заключения договора купли-продажи

Аукцион состоится 11 ноября 2020 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00

Последний день приема заявлений – 10 ноября 2020 г. до 17.00

Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционе, правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <https://ocenakabrest.by>, также можно узнать по телефону: 8 (0162) 20-92-13, 21-88-81, 8 (029) 626-72-52

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь (<https://au.ncsa.by/auction/3340>)

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона)

по поручению ОАО «Минобласттранс» филиал «Автомобильный парк № 21» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже АВТОКАССЫ «БОБОВНЯ»

(составные части и принадлежности: теневой навес) общей площадью 26,6 кв. м, инв. № 642/С-19738, расположенной на земельном участке с кадастровым номером 622880800601000105 (право постоянного пользования)

площадью 0,0294 га, по адресу: Минская область, Копыльский район, Бобовнянский с/с, д. Бобовня, ул. Советская, 2А (далее – Объект).

Начальная цена с НДС (20 %) – 4 680,00 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены (468,00 бел. руб.).

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBYY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 20 (двадцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результатов аукциона, в размере 10 (десяти) процентов.

Порядок проведения аукциона, оформления участия в торгов оговорены в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by

Аукцион состоится 09.11.2020 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 06.11.2020 до 16.00 по указанному адресу.

Тел.: 8 (017) 516 80 65, 516-80-64, 8 (029) 102-21-17, 136-31-11, тел. для осмотра 029 257-93-53.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ

Продавец: УП «Комбинат декоративно-прикладного искусства им. А. М. Кищенко», в лице ликвидатора ООО «Правовая компания «Делегат».

Организатор торгов: ООО «Правовая компания «Делегат».

Место и время проведения торгов: 14 октября 2020 г. в 12.00 на территории комбината по адресу: г. Борисов, ул. Блюхера, 19.

Предмет торгов реализуется одним лотом

Наименование (назначение)
Вакуум-пресс (рРН) инв. № 324, дата ввода в эксплуатацию 01.12.1984 г.
Вакуумный насос ВРН 1-3 с дв. 7,5/1500 инв. № 563, дата ввода в эксплуатацию 01.04.2000 г.
Фильтр-пресс ФК 1 мм, инв. № 387, дата ввода в эксплуатацию 01.12.1991 г.
Фильтр-пресс ФКТММ-52, инв. № 436, дата ввода в эксплуатацию 01.04.2005 г.
Насос мембранный МР 4/16 инв. № 329, дата ввода в эксплуатацию 01.12.1984 г.
Насос мембранный 7102 инв. № 301, дата ввода в эксплуатацию 01.12.1984 г.
Насос мембранный НМ2А инв. № 390, дата ввода в эксплуатацию 01.05.1998 г.

Начальная цена с НДС 20 %, бел. руб. 11 903,24 бел. руб.

Место нахождения имущества: г. Борисов, ул. Блюхера, 19.

Место осмотра и осмотра предмета торгов: 8 (0177) 73 35 64; 8 (033) 688 86 54.

Сумма задатка: 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY57BLBB30120600126458001001 ЦБУ 933 ОАО «Белинвестбанк» (адрес банка: г. Борисов, ул. Орджоникидзе, 55), БИК BLBBVY2X, УНП 600126458, получатель платежа – УП «Комбинат декоративно-прикладного искусства им. А. М. Кищенко».

Шаг торгов: 5 %.

Условия оплаты предмета аукциона: победитель аукциона или единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона обязан произвести оплату в размере 100 % стоимости имущества не позднее 15 календарных дней с момента заключения договора купли-продажи.

Передача предмета аукциона победителю аукциона, заключившему договор купли-продажи, производится по акту приема-передачи в течение 15 рабочих дней с момента полной оплаты стоимости имущества.

Для участия в торгов необходимо предоставить заявление на участие и необходимые документы по 13.10.2020 г. до 16.00 на электронный адрес: info@masta2va.by

Размова па сутнасці

«ГІСТОРЫЯ І ДЭЗАЛОГІЯ — ДВА БАКІ АДНАГО МЕДАЛЯ»

Размова з новым рэктарам Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце аб узаемасувязі мінулага і сучаснасці, ідэальных грамадзянах і кіруючай эліце

Вячаслава ДАНИЛОВІЧА, кандыдата гістарычных навук, нашы чытачы добра ведаюць: ні адзін круглы стол на тэму гісторыі ў «Звяздзе» не праходзіў без удзелу кіраўніка профільнага інстытута Акадэміі навук. Нядаўна Вячаслаў Віктаравіч атрымаў новую пасаду — рэктара Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце. З кіраўніком «кузні» кіруючых кадраў краіны мы гутарылі, як ні падасца камусьці дзіўным, зноў большай часткай пра гісторыю і неабходнасць яе вывучэння. І пра «бягучы момант», канешне, і пра ідэалогію. Сумяшчлі, насуперак стэрэатыпам, сумяшчальнае. Менавіта так, бо ўсё, пра што вялася гутарка, вельмі моцна паміж сабой узаемазвязана. Іншае пытанне — ці многія з нас гэтую ўзаемасувязь разумеюць...

— Вячаслаў Віктаравіч, за яшчэ зусім нядаўня час на новай пасадзе вы паспелі зразумець, у чым прынцыповая розніца — кіраванне акадэмічным інстытутам і ВНУ?

— Несумненна, розніца ёсць, бо Інстытут гісторыі — гэта сапраўды акадэмічная ўстанова, якая займаецца навуковай работай, а Акадэмія кіравання — найперш вышэйшая навуковая ўстанова, першасная задача якой — падрыхтоўка кіруючых кадраў і перападрыхтоўка тых спецыялістаў, якія ўжо працуюць кіраўнікамі. Вельмі адказны ўчастак для нашага грамадства і дзяржавы, асабліва цяпер. Хоць і роля акадэмічнага інстытута гісторыі якраз сёння вельмі важная, тут работа менавіта з людзьмі, якія, у сваю чаргу, будуць працаваць з іншымі людзьмі, таму адказнасць вельмі вялікая. Дарэчы, у Акадэміі кіравання навуковай работа таксама выдзяецца — ёсць уласны даследчыцкі інстытут тэорыі і практыкі дзяржаўнага кіравання. Так што фронт работы тут значна шырокі, чым у Інстытуте гісторыі, але буду старання справіцца. Тым больш кіраўніком краіны пастаўлена задача ўзмацніць ідэалагічны складнік навучання...

— Увогуле, Акадэмія кіравання вылучаецца сярод іншых навуковых устаноў не толькі тым, што яна ад пачатку кузня кіраўніцкіх кадраў, але ішчэ і тым, што кадры тут «куюцца» (маю на ўвазе студэнтаў, якія паступілі адрозна пасля школы), і «падкюваюцца» (гэта пра спецыялістаў з усёй краіны, якія паступаюць сюды, каб атрымаць дадатковыя веды менавіта даўнячых кіравання). Атрымліваецца, да выкладчыка Акадэміі патрабаванні таксама асаблівае? Бо адна справа выкладаць 18—20-гадовым студэнтам, і зусім іншая — людзям з ужо сфарміраваным светлаглядам, з назапашаным прафесійным і жыццёвым вопытам...

— Вы маеце рацыю. У Інстытуте дзяржаўнай службы, дзе акурат і навучаюцца кіраўнікі з месцаў, павінны выкладаць найлепшыя

прафесіяналы, прычым я глыбока перакананы, што сюды трэба прыцягваць і найлепшыя прафесарска-выкладчыцкія кадры з усёй нашай краіны — каб яны маглі прыхаваць і працягваць курс па сваім прадмеце. Да таго ж, тут з лекцыямі выступаюць дзеючыя кіраўнікі — міністры, намеснікі міністраў, якія могуць растлумачыць слухачам не толькі тэорыю, але і практыку, менавіта зыходзячы з уласнага досведу.

— Цалкам лагічна, што ў інстытутна Акадэміі даволі грунтоўна вывучаецца такі прадмет, як ідэалогія беларускай дзяржавы. На ваш погляд як гісторыка, а цяпер і як рэктара, наколькі важна ў кантэксце менавіта ідэалогіі дэталёва вывучэнне гісторыі — сусветнай і ўласнай краіны?

— Увогуле гісторыя і ідэалогія — гэта па сутнасці два бакі аднаго медалю. Займацца тым, што называецца ідэалогіяй, не ведаючы гісторыі сваёй краіны, усё яе этапы, не ведаючы, што адбывалася ў сусветнай гісторыі і як выглядала твая краіна ў той час, не аналізуючы прычын і наступстваў тых ці іншых гістарычных падзей і з'яў, мне здаецца, увогуле немагчыма. Прынамсі, якасна — немагчыма. А падзеі, якія адбываюцца сёння ў краіне, яскрава сведчаць пра тое, што ідэалагічную работу трэба якасна ўдасканальваць. Не магу сказаць, што справа толькі ў веданні гісторыі, але гэта адзін з самых важных момантаў. А вывучаць яе, культываваць павагу да сваёй краіны, яе мінулага, трэба на ўсім узроўнях, пачынаючы ад дзіцячага садка. Павінна быць выбудавана сістэма, каб моладзь, якая падрастае, стала менавіта на беларускіх нацыянальна-дзяржаўных пазіцыях, а не паддавалася ўплыву зонку.

— Гэта доўгі працэс. А што рабіць цяпер?

— У Акадэміі мы рыхтуемся да таго, каб ідэалагічнымі работнікамі, кіраўнікамі з усёй краіны прапанаваць кароткатэрміновыя курсы па рабоце з прэсай, па якаснай прэзентацыі таго, што з зроблена, па ўменні працаваць з негатыўна настроенымі людзьмі. Мяркую, што гэтыя курсы будуць карысныя менавіта зараз

людзям, якія знаходзяцца на вастрыжы — па сутнасці, гэта пэўнае павышэнне кваліфікацыі. Сёння вельмі важна ўмець камунікаваць з людзьмі, пераканваць іх. Трэба выкарыстоўваць усе сучасныя сродкі, якімі карыстаюцца апаненты ўлады — напрыклад, мы ствараем Telegram-канал Акадэміі кіравання. Хутчэй за ўсё, ён будзе называцца «Дзёнік кіраўніка». У ім мы мяркуюем падаваць нашу інфармацыю, наша бачанне падзей на моме моладзі.

Але, паўтаруся, адначасова трэба ствараць сістэму па выхаванні свядомых адукаваных грамадзян краіны, якія будуць дбаць пра яе ўмацаванне і незалежнасць.

— Пакуль мы выхаваем такіх ідэальных грамадзян...

— Але калі мы не пачнем іх выхоўваць, сённяшняя сітуацыя будзе ў краіне паўтарацца пастаянна.

— Мне здаецца, менавіта недахоп глыбокага ведання гісторыі Беларусі (а дзёсці і адсутнасць разумення неабходнасці яе ведаць) і стаў адной з прычын падзелу нашага грамадства ў сучасных палітычных варунках. Ці спявалі б на прыступках філармоніі «Магутны Божа», калі б ведалі бяграфію аўтаркі слоў гэтай песні? Ці ўсё-ткі лепш спелі б Купалаву «Малітву»? Ці спяшаліся б іх апаненты называць «фашысцкім сімвалам» разам з сапраўды вельмі спрэчным беларускім-белым сцягам герб «Пагоня», калі б ведалі, якую даўнюю гісторыю ён мае, колькі перамог атрымаў пад ім нашы продкі, баранячы сваю зямлю... Прычым, што дзіўна для мяне асабіста, — інфармацыя пра ўсё гэта не закрытая, варта толькі пацікавіцца. Але — не цікавіцца. Гэта «хвароба» менавіта нашага часу, ці такое ўжо ў нас было?

— Я адкажу адрозна так: гэта не толькі наша «хвароба», яна характэрная і для іншых краін і народаў. Кожнае грамадства праходзіць пэўныя этапы, калі пад уплывам знешніх ці ўнутраных сіл губляецца гістарычная сувязь, мяняецца гістарычнае самаўяўленне. Прыкладаў таму ў гісторыі хапае. І толькі тады грамадства пераадоўвала гэты своеасаблівы крызіс, калі пачыналі выхоўвацца жаданне ведаць гісторыю свайго народа — усё без выключэння яе этапу — і павага да яе. А ў гэтым на вядучыя пазіцыі павінна выходзіць акадэмічная навука — з фактамі, дакументамі, доказыма. Мы павінны ведаць пра ўсё падзеі, якія адбываліся на нашай тэрыторыі, які станючыя, так і адмоўныя. Гаварыць пра гэта нармальна, спакойна, але менавіта з пункту гледжання не некага там, а беларусаў, беларускага народа. Што тая ці іншая падзея або асоба ў гісторыі значыла менавіта для беларусаў, дабро або ліха яна нам прынесла. (Напрыклад, Рэжымі мір для беларусаў — гэта вялікая трагедыя падзелу народа, а для тых жа папалкаў — вялікі поспех, бо амаль удалося аднавіць Рэч Паспалітую ў колішніх яе межах). Кожны народ мае права на сваю трактоўку гісторыі, і нам трэба навучыцца рабіць гэта менавіта з пазіцыі беларусаў. Не трэба прыўкрашваць або дэманізаваць гісторыю, трэба падаваць усё так, як было на самай справе, імкнучы стварыць аб'ектыўную

карціну мінулага. Менавіта такую задачу ставяць гісторыкам на самым высокім узроўні.

— Ці можа на сённяшні дзень менавіта гістарычная навука з яе аб'ектыўнай ацэнкай і дакументальнымі сведчаннямі паспрыць кансалідацыі нашага грамадства?

— Я думаю, што можа. Але тут важная, паўтаруся, менавіта аб'ектыўная падача — без замоўчвання аднаго і без выпячвання другога... Іншая справа, што ёсць людзі, якія з вялікай цяжкасцю і неахотай пазбаўляюцца ад укладзеных у галаву стэрэатыпаў. Але, напэўна, калі і можна іх пераканаць, дык толькі неаспрэчнымі дакументальнымі фактамі. У гэтым кантэксце вельмі важна, што навішняя напрацоўка акадэмічных гісторыкаў, адлюстроўваюцца ў падручніках па гісторыі, якія перыядычна абнаўляюцца. Напрыклад, у новай рэдакцыі падручнікаў будзе прапісана, што славяне жылі на тэрыторыі Беларусі з IV стагоддзя — гэта вынік апошніх грунтоўных знаходак і даследаванняў нашых археолагаў.

— Я памятаю, калі «Звязда» агучыла дакументы, знойдзеныя Інстытутам мовазнаўства Акадэміі навук, якія сведчылі, што ініцыятарам замяны «тарашкевіцы» на «наркамаўку» ў беларускім правапісе быў сам Браніслаў Тарашкевіч, нам тэлефанавалі і пісалі абурэння чытаць маўляў, такога не можа быць. Але пасля апублікавання матэрыялаў мовазнаўчай канферэнцыі 1926 года многія скептыкі адкінулі сумненні...

— Важна ў нашым грамадстве развіваць культуру дыскусіі, дыялогу, якія павінны грунтавацца на фактах, на аргументах. Калі хтосьці трактуе іх па-іншаму, трэба выслухаць і прывесці нейкія свае контраргументы. А такі дыялог стане магчымы, калі — я зноў быццам паўтару — любоў, павага і цікавасць да сваёй радзімы і да сваёй гісторыі будзе выхоўвацца з маленства, і працэс гэты павінен быць пастаянным.

— Пару гадоў таму «Звязда» разам з Інстытутам гісторыі НАН вяла праект «Нараджэнне эліты» — пра першых дзяржаўных дзеячў БССР, менавіта пра кіруючыя кадры маладой рэспублікі, якія разам з прадстаўнікамі творчай і навуковай інтэлігенцыі ў 20-я гады мінулага стагоддзя зрабілі проста непад'ёмную працу. Народ, у якога, паводле перапісу 1897 года, было менш за 15 працэнтаў пісьменнасці, у 1929-м ужо меў сваю Акадэмію навук, прагрэсіўны ўклад сельскай гаспадаркі, развітую прамысловасць... У чым, на ваш погляд, роля і місія сучаснай кіруючай эліты Беларусі?

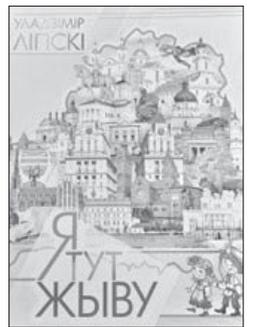
— На мой погляд, яны надзвычай прарокі ў свой час гаварылі пра прагматычных следпастраў, якія вядуць за сабой народ пра хаос і сумятню, сеюць зерне новага шляху. У нашых сучасных умовах такімі следпастраўмі, а не толькі добрымі прафесіяналамі ў сваёй справе, менавіта быць менавіта кіруючыя кадры нашай краіны.

Гутарыла Алена ЛЯЎКОВІЧ. Фота Яна ХВЕДЧЫНА.

Новыя кнігі

ВАНДРОЎКІ ПА БЕЛАРУСІ — ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ. АД УЛАДЗІМІРА ЛІПСКАГА

«Я тут жыў» — так называецца новая кніга лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь, галоўнага рэдактара часопіса «Вясёлка» Уладзіміра ЛІПСКАГА. У падзагалоўку выдання: «Займальныя вандроўкі па Беларусі».

Вядомы дзіцячы пісьменнік, які працуе ў беларускай літаратуры ці не пядзцяць гадоў, на аснове багатага пазнавальнага, досыць цікавага матэрыялу расказвае пра розныя адрасы нашай Бацькаўшчыны. Расказвае пра тое, што «беларусы здаўна жыліць мудрымі запаветамі пращучураў», нагадвае, што «Мая Беларусь... Гэта — трыццаць тысяч рэк. Тут некалі праходзіў шлях з «варагуў у грэкі». Гэта — азэрны край... Гэта — святы Купалле, Гуканне вясны, Дажынкi. Гэта — зубры ў Белавежскай пушчы. Гэта — бабры, мядзведзі ў Бярэзінскім запаведніку...» Пісьменнік запрашае ў сапраўднае падарожжа па Беларусі, не забывае літаральна ні пра адзін куточак краіны, запрашае з маёй, каб дзеці, юныя чытачы любоў да роднай зямлі спалучылі з адкрыццём гісторыі, геаграфіі, краязнаўства, спадчыны, з адкрыццём цікавых людзей Беларусі — сваёй Радзімы.

Літаратурныя казкі пісьменніка спалучаюцца на старонках кнігі «Я тут жыў...» з рэбусамі-загадкамі, малюнічнай картай «Казачная Беларусь». У апоўдзень пра нашу краіну Уладзімір Ліпскі выкарыстоўвае гульні, інтрыгуе чытача цікавымі, неспадзяванымі пытаннямі. Пісьменнік задае юным чытачам шмат розных загадак. Часам, каб знайсці адказы на іх, трэба зазірнуць і ў іншыя кнігі альбо прыгадаць школьныя ўрокі. Дарэчы, з кнігай «Я тут жыў»: займальныя вандроўкі па Беларусі» якраз можна мець прыходзіць на школьныя ўрокі. Па гісторыі, геаграфіі, літаратуры. Найперш — зразумела, на ўрокі ў пачатковую школу, бо кніга створана з адрасаваннем зусім юным чытачам. Добра было б, каб яе ўзялі ў рукі бацькі. Кніга, акрамя ўсяго астатняга, і багата ілюстравана. Найперш дзіцячыя рупліваці такія вядомыя кніжныя графікаў, як І. Ліпскі, І. Пушкар, А. Аракчэва, В. Дударонка.

Падарожжае займальнае выданне пабачыла свет у выдавецтве «Адукацыя і выхаванне». Тыраж — 1000 экзэмпляраў. Але, несумненна, кніга шырока распаўсюдзіцца па бібліятэках і школах краіны. І будучы ў яе — новыя, болей тыражы выданні. Ігнат ПАУЛАЎ.

Скажыце, доктар...

Інфекцыяніст: «Большасць дзяцей — бессімптомныя носьбіты»

Вядучая рубрыкі Алена КРАВЕЦ.
Тэл. (017) 311-17-36.

Колькасць выяўленых выпадкаў заражэння каранавірусам у свеце ў мінулыя тыдні перавысіла 35 мільёнаў. Пры гэтым амаль 1 мільён 35 тысяч чалавек на планеце загінула, паправілася больш за 24 мільёны 362 тысячы. Больш за ўсё выпадкаў заражэння зафіксавана ў ЗША (больш за 7,4 мільёна), далей ідуць Індыя (больш за 6,5 мільёна) і Бразілія (больш за 4,9 мільёна). Некаторыя краіны вяртаюцца да ўзмацнення каранцінных мерапрыемстваў. У Беларусі ў апошнія тыдні таксама расце колькасць новых выпадкаў. Цяпер у суткі іх рэгіструецца больш за 400. Усяго ў нашай краіне зарэгістравана больш за 80,6 тысячы выпадкаў COVID-19, больш за 75,3 тысячы чалавек паправіліся. З пачаткам навучальнага года ў школах здараюцца сітуацыі, калі на самаізаляцыю адпраўляюцца цэлыя класы. Наколькі небяспечны каранавірус для дзяцей, які парадак выяўлення інфекцыі і як разлічваецца тэрмін самаізаляцыі, «Звяздзе» расказала ўрач-інфекцыяніст 3-й дзіцячай клінічнай паліклінікі Мінска Юлія МІЛЬКО.

— Цяпер назіраецца павелічэнне захвальнасці на COVID-19. Чым можна растлумачыць павелічэнне колькасці хворых?

— Пасля летніх канікул у школы і дзіцячыя садкі вярнуліся дзеці, скончылася адпуская кампанія, многія дарослыя выйшлі на работу. Акрамя таго, людзі стаміліся ад самаізаляцыі, перасталі насіць маскі, прызвычаліся да небяспекі інфекцыі.

— Ці мянялася тактыка работы з інфіцыраванымі? Кантакты першага ўзросту па-ранейшаму выяўляюць і накіроўваюць на самаізаляцыю?

— Тактыка не мянялася, мы працягваем працаваць згодна з 690-м загадам Міністэрства аховы здароўя. Калі камусяці выстаўляецца дыягназ COVID-19, даныя паступаюць у санітарную службу. З хворым звязваецца ўрач-эпідэміялаг, які ў выніку апытання складае кола кантактаў. Гэтыя людзі мусяць быць абследаваны і накіраваны на самаізаляцыю. Звесткі пра іх

паступаюць у медустановы, дзе яны абслугоўваюцца. Такім чынам, паліклініка атрымлівае інфармацыю ад санітарнай службы з данымі пра асобу і даты кантакту. Вывяздае кантактная група і абслудуе гэтыя чалавекі.

І тут варыянты далейшых дзеянняў розныя ў залежнасці ад таго, на які дзень ад кантакту з інфіцыраваным абследаваны пацыент. Калі мазок узяты на 1—10 дзень, і ён адмоўны, то паўторнае абследаванне адбываецца на 13 дзень экспрэс-тэстам. Пры гэтым пацыент знаходзіцца дома 14 дзён ад дня кантакту. Калі ж другі мазок станючы, то самаізаляцыя падаўжаецца да 21 дня з моманту кантакту. Паўторны мазок робіцца толькі калі першы быў узяты да 10-га дня кантакту. Калі ж мазок узяты з 10 да 14 дня, то ён робіцца толькі аднойчы. Калі ён аказваецца станоўчым, самаізаляцыя падаўжаецца да 21 дня з моманту кантакту.

Чацвёртае сярэдняе бацькоў узнікае неразумнае, што тэрмін самаізаля-

цыі адлічваецца менавіта ад даты кантакту з хворым. Калі, скажам, у настаўніка апошні ўрок быў 10-га, але мазок яна здала 7-га, і ён аказаўся станоўчы, то 14-дзённы адлік вядзецца з сёмага, а не з 10-га. Дату кантакту нам дае эпідэміялаг, і мы арыентуемся менавіта на яе. Урачы ў паліклініцы наўмысна нікому не могуць зменшыць тэрмін самаізаляцыі.

— Колькі цяпер у паліклініцы працуе выяўных брыгад?

— Па-рознаму. Летам, напрыклад, была ўсяго адна. Цяпер працуе ад дзвюх да чатырох брыгад. Калі ў школе на самаізаляцыі

— Як захворванне пераносіцца дзеці? Ці здараюцца ў іх пнеўманіі?

— Дзеці ў адрозненне ад дарослых пераносіцца нашмат лягчэй. Мы назіраем шмат бессімптомных формаў: мазок станючы, але ніякіх праяў інфекцыі няма. Калі ж з'яўляюцца клінічныя праявы, то нячаста справа можа даходзіць да бронхіту ці трахеабронхіту. Або некалькі дзён трымаецца тэмпература, пры гэтым можа быць дастаткова высокай — да 39, і больш ніякіх сімптомаў. А найчасцей усё ж бывае невысокая тэмпература, каля 37,2, боль у горле, можа быць

— Увесь клас адпраўляецца на самаізаляцыю. Спісы ў санітарную службу падае школа, адпаведна пасля яны паступаюць у паліклініку, і мы выяўдаем па ўсіх адрасах.

— Дзе, як правіла, заражаюцца дзеці?

— Ёсць і сямейныя ачагі, ёсць і школьныя, заразіцца можна паўсюль. Але большая частка дзяцей з'яўляецца бессімптомнымі носьбітамі, таму яны самі ўяўляюць небяспеку для дарослых, найперш для людзей старэйшага пакалення.

— Ці могуць дзеці здаць тэст на платнай аснове?

— Магчымаць тэста метадам ПЦР на платнай аснове з'явілася нядаўна. Але трэба маніторыць, якія ўстановы яго цяпер выконваюць, іх пераліч мяняецца. Да таго ж дзяржаўныя ўстановы ПЦР-мазок на платнай аснове робяць толькі для выезду за мяжу, і толькі пры наяўнасці білета. Ёсць такая магчымасць і ў некаторых прыватных медыцынскіх цэнтрах. Экспрэс-тэсты платна можна зрабіць на базе дарослых бальніц і паліклінік.

— Як дзейнічаць, калі ў дзіцяці з'явілася тэмпература, недамаганне?

— Максімальна ізаляваць яго дома, каб заразіць яго мага меней навакольных. Звяртацца ў паліклініку, там дадуць усе інструкцыі. Або запрасіць у паліклініку (у нас арганізавана размежаванне патокаў: асобны ўваход для неадкладнай дапамогі пры сімптомах ВРІ і тэмпературы), або вас наведзе ўрач.

цэлы клас, то кантактныя брыгады паліклінікі вымушана фарміраваць больш. Калі гэта толькі сямейныя ачагі, іх менш. Пару тыдняў таму ў нас было 460—480 кантактаў, з іх у дзень трэба было наведаць 240. На гэтым тыдні невялікае зацішша, усяго калі 150—170 кантактных дзяцей.

кашаль, гэта сімптомы ВРІ. Пнеўманія вельмі рэдкая, за ўвесь сезон з сакавіка ў дзяцей на тэрыторыі абслугоўвання нашай паліклінікі было ўсяго дзве «ковідныя» пнеўманіі.

— Калі ў класе выяўляецца захварэлы, што з астатнімі дзецьмі?

«ЗІМОВЫ БЛЮЗ»: АД ЧАГО ЗДАРАЕЦЦА СЕЗОННЫ ЎПАДАК СІЛ?

Па меры набліжэння зімы некаторыя з нас могуць адчуваць «зімовы блюз» — сумаваць ад кароткіх дзён, рана класіцца ў ложка і адчуваць прыгнечанасць, працякаючыся цёмнай раніцай. Што гэта за з'ява і ці можна ёй супрацьстаяць, расказала ўрач-псіхатэрапеўт Гарадскога клінічнага псіхіятрычнага дыспансера Мінска Марына ШЧАСЛЯНОК.

— «Зімовы блюз» — гэта варыянт дэпрэсійнага расстройства, звязаны са зменай сезонаў. Гэта з'ява вельмі распаўсюджаная — для многіх з нас характэрна перамена настрою ў халодныя і цёмныя дні восені і зімы. Вы можаце адчуваць сябе млявым і ў цэлым прыгнечаным, больш змрочным,

чым звычайна, — тлумачыць Марына Валер'еўна.

ВА ЁЌІМ ВІНАВАТА СОНЦА?

Але часам здараецца так, што «зімовы блюз» пачынае пранікаць ва ўсе аспекты нашага жыцця — ад работы да адносінаў. Гэта сезоннае афектыўнае растройство. Звычайна яно пачынаецца восенню і захоўваецца ціхам зімовых месяцаў. Асноўным вінуікам «зімовага блюза» псіхіятры лічаць нізкі ўзровень натуральнага сонечнага святла, з якім мы сутыкаемся восенню і зімой. А недахоп натуральнага святла можа выклікаць наступныя праблемы:

● Змена ўзросту сератаніну — нейрамедыятару, які рэгулюе настрой.

● Парушэнні цыркадных рытмаў (унутраны гадзіннік нашага цела), якія дапамагаюць кантраляваць цыклы сну і няспанна.

● Змены ў мелатаніне — гармоне, звязаным як з настроем, так і са сном.

Найбольш распаўсюджанымі сімптомамі «зімовага блюза» з'яўляюцца агульны сум і недахоп энергіі. А таксама:

- Парушэнне сну.
- Змяшэнне зносінаў, у параўнанні са звычайным настроем.
- Адсутнасць ініцыятывы.
- Падаўлены настрой, які авалодвае вамі большую частку дня ці амаль кожны дзень.
- Страта цікавасці да заняткаў, якія вам звычайна падабаюцца.
- Адхіленне і ізаляцыя сябе ад сяброў і сям'і.
- Пацудзі пастаяннай стомленасці і млявасці.
- Пацудзі безнадзейнасці ў адносінах да будучыні.

Калі вы адчуваеце сімптомы дэпрэсіі, нават слабых, звязаных з «зімовым блюзам», важна звярнуцца да ўрача.

ЯК ДАПАМАГЧЫ САБЕ?

Марына Шчаслянок кажа, што існуе шэраг метадаў лячэння, якія могуць быць вельмі эфектыўнымі для аблягчэння сімптомаў, звязаных з «зімовым блюзам». І некаторыя з іх лёгкадаступныя кожнаму:

● **Сонечнае святло:** важна выходзіць на вуліцу, нават калі сонца не свеціць у асеннія ці зімовыя дні. Прагуляйцеся падчас абедзеннага перапынку, пагуляйце з дзецьмі або паспрабуйце зімовыя мерапрыемствы на свежым паветры, такія як катанне на лыжах або катанне на каньках. Уздзеянне натуральнага святла дапамагае павысіць выпрацоўку сератаніну і палепшыць агульны настрой.

● **Практыкаванні:** ёсць моцная сувязь паміж фізічнымі практыкаваннямі і псіхічным здароўем, асабліва для людзей з дэпрэсіяй і трывогай. Вось чаму фізічныя практыкаванні часта называюць прыродным антыдэпрэсантам. Практыкаванні могуць павялічыць узровень сератаніну і эндарфінаў, якія ўплываюць на настрой. Умераная фізічная нагрузка, па меншай меры, 30 хвілін у большасць дзён

тыдня, можа забяспечыць самае моцнае павышэнне настрою.

● **Кангнітыўна-паводзінская псіхатэрапія** (падыход заснаваны на тым, што, змяніўшы нашы думкі і перакананні, можна змяніць эмоцыі і паводзіны, тым самым пазбавіўшыся ад праблемы).

● **Медыкаментознае лячэнне:** калі кансерватыўнае лячэнне больш не забяспечвае аблягчэння, вам могуць спатрэбіцца антыдэпрэсанты для рэгулявання хімічнага дысбалансу, звязанага з «зімовым блюзам».

Падтрыманне рэгулярнага графіка на працягу зімовых месяцаў можа дапамагчы захаваць гармонны ў раўнавазе і рэгуляваць наш настрой. Выконвайце гэтыя парады, каб кіраваць сваім зімовым настроем:

- Кладзіцеся спаць і прачытайцеся ў адзін і той жа час кожны дзень, каб нармалізаваць цыркадныя рытмы.
- Структуруйце свой рацыён.
- Ступайце і прытрымлівайцеся сумесных планаў з сябрамі і сям'яй, каб заставацца на сувязі са сваімі блізкімі.
- Знайдзіце час для сябе і займіцеся любімай справай.

МАЛОЧНЫЯ РЭКІ ГАСПАДАРОЎ З ЛУБЕНІКАЎ

Сям'я з глыбіні Брагінскага раёна за аснову эканамічнай мадэлі ўласнай гаспадаркі абрала малака. У сезон сужэнцы здаюць штодня да 120 літраў. Яны ўпэўненыя: годна жыць, працаваць, падымаць дзяцей у аддаленых вёсках Гомельшчыны, што пацярпелі ад аварыі на ЧАЭС, нішто не перашкаджае. У свой час яны, як і многія месцічы, прынялі валавое рашэнне не пакідаць малую радзіму. Уласны жыццёвы поспех сужэнцы тлумачаць элементарнай самадyscyплінай і любою да працы.

Наталля Захожая па адукацыі філолаг. Яшчэ падчас вучобы ў Гомельскім дзяржаўным універсітэце імя Францыска Скарыны яна ведала — абавязкова вернецца жыць і працаваць на Брагіншчыну, у родныя Лубенкі. Марыла вучыць дзетак у школе. Так і атрымалася — больш дзесяці гадоў працавала настаўнікам. Але каля шасці гадоў таму базавую школу ў роднай вёсцы закрылі. Новае рабочае месца настаўніцы прапанавалі таксама ў Брагінскім раёне, але ў населеным пункце за 16 кіламетраў ад дома.

Наталля тады не чытала навамодных часопісаў аб бізнес-лэдзі, якія пачыналі свае стартапы. Кажы, проста сэрцам адчула: жыццё — яно вось тут і цяпер. На руках тры дачкі і сямейная гаспадарка, дзецям патрэбна клапаціліва маці, а дому — дбайная гаспадыня. На сямейным сходзе з мужам тады вырашылі: ніякай цяжкай фізічнай працы яны не баяцца, з гаспадаркай упрыляжыцца як мае быць, а гэта і ёсць найлепшы дамашні бізнес, які пракорміць сям'ю. Аказалася, тое рашэнне цалкам перавярнула жыццё жанчыны.

— Калі пытаюцца, як мы пачыналі, я заўсёды адказваю, што вельмі проста. Мая мама падарыла цялушку, а бацькі мужа — двух парасят, пляць курачак і пегнічка, — расказвае гаспадыня цяпер адной з самых вялікіх ўласных прыватных гаспадарак на Брагіншчыне Наталля Захожая. — Пасля другой карову набылі, потым і сваіх

цялушак навучыліся гадаваць і больш не куплялі.

Цяпер дамашняя гаспадарка Наталлі і яе мужа Аляксандра — 14 кароў, свінні, куры і гусі. Прыватны ўчастак — 35 сотак зямлі пад пасадкамі агародніны і садавыны, а таксама ўласная сенажаць для выпасу жывёлы. Дамашні дойны статак — сем кароў. Нават не ў сезон сям'я штодня атрымлівае да 100 літраў малака.

На вядзенне гаспадаркі тое, што іх населены пункт — тэрыторыя, пацярпелая ад аварыі на ЧАЭС, ніяк не ўплывае. Ёсць свае плюсы: па чарнобыльскай праграме пашы перазалужваюцца, жывёла праходзіць абследаванні, санстанцыя рэгулярна бярэ малака на аналізы. Заўваг па паказчыках ніколі не ўзнікала.

Між тым сужэнцы Наталля Захожая і Аляксандр Чыкін адны на ўсё брагінскае наваколле трымаюць такую вялікую хатнюю гаспадарку і вырабляюць малочную прадукцыю. Акрамя гэтага, Аляксандр Чыкін працуе на адной з малочна-тварных фермаў жывёлаводствам. Дома на гаспадары — дапамога ў доглядзе жывёлы, нарыхтоўка кармоў і невялікай дамашні транспартны цэх. Усю сяльгастэхніку Аляксандр сам рамантаваў і наладжвае. Дарэчы, гэты талент гаспадары сядзібы асабліва цэннае вясковыя хлопцы. Падворак Наталлі і Аляксандра — месца прыцягнення юнакоў, якія мараць вучыцца

на трактарыстаў. Быў час, калі зноў сесці за парту вырашыла і Наталля Захожая.

— Мне доўгі час прапаноўвалі працу ў нашай гаспадарцы, — дзеліцца жанчына. — Спачатку сумнявалася, потым вырашыла пайсці вучыцца на тэхніка-асемінарата. Зараз мне і з маімі каровамі вельмі лёгка абыходзіцца, таму што я ўсё ведаю.

Некалькі гадоў Наталля працавала ў гаспадарцы па новай спецыяльнасці, потым была загадчыцай малочна-тварнай фермы. Але цяпер вялікая хатняя гаспадарка з галавой паглынула жанчыну. Зараз яна марыць развівацца яшчэ і як вытворца дамашніх фермерскіх малочных прадуктаў. — Мы добра наладзілі перапрацоўку малака, — натхняе ўласным прыкладам

Наталля. — Спачатку мы яго сепаруем: атрымліваюцца найчысцейшыя вяршкі, з якіх пасля раблю масла. З абястлушчанага малака раблю тварог, з яго — найсмачнейшыя сырнікі і запяканкі.

Відавочна, што на смак тварогу, смятаны, масла, вяршкоў з крамы, у сям'і Наталлі Захожай ужо і забыліся. Калі ж яна прывозіць на продаж свае прадукты ў райцэнтр, — гаспадыня з Лубенікаў ужо чакаюць яе сталыя пакупнікі.

Увогуле працавітую сям'ю ведаюць ужо і за межамі Брагінскага раёна. Наталля — актыўная ўдзельніца шматлікіх семінараў і трэнінгаў па развіцці асабістай прыватнай гаспадаркі на тэрыторыях, пацярпелых ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС. Яна дзеліцца ўласным досведам, як жыць і працаваць на вёсцы. Сама гаспадыня лічыць, што праца на зямлі не толькі дапамагае пракорміць сям'ю з дзецьмі, але і становіцца сэнсам жыцця.

— Нам вельмі часта казалі, нават мая мама, — ой, з'язджайце з гэтай вёскі, такая глухмань, тут усе такія старыя! Сапраўды, маладыя сям'я вельмі мала, — шчыра прызнаецца Наталля Захожая. — Але ў нас няма ніякага жадання перабірацца ў горад ці бліжэй да яго. Я ўпэўненая, што чалавек можа жыць і працаваць добра ўсюды, незалежна ад таго, дзе жыве. Так, цяпер нашы дзве дачкі вучацца ва ўніверсітэце ў Гомелі, наступілі лёгка, бо вучыліся на выдатна, ад ВНУ — толькі ўдзячнасць, што выхавалі такіх дзяцей. Значыць, і расці, і атрымліваць адукацыю на вёсцы можна не горш, чым у горадзе.

Але ж ці захоўваць дзеці працягнуць іх «малочную справу», сям'я з Лубенікаў пакуль не загадвае. Жыць у вёсцы ці ў горадзе — вырашаць кожнаму асабіста, лічаць Наталля і Аляксандр, якія свой выбар зрабілі даўно. Яны вераць, што вёска, у якіх ёсць рулівая сямейная праца і моцныя гаспадаркі, не паміраюць.

Наталля КАПРЫЛЕНКА, фота з архіва герані.

У тэму

Паводле інфармацыі камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванні Гомельскага аблвыканкома, на тэрыторыі рэгіёна на першае студзеня 2020 года зарэгістравана 8800 кароў, якія ўтрымліваюцца ва ўласных дапаможных гаспадарках жыхароў Гомельскай вобласці.

Карані

Мужчинская справа

Як будаўнік захапіўся ткацтвам і пляце паясы «на ніце»

Спачатку старадаўняй тэхнікай авалодала Ала Накладовіч, пасля да ручнога ткацтва далучыўся яе муж Юрый. Не засталіся ў баку ад сямейнага захаплення і дзве дачкі — Марыя і Караліна. Сям'я майстроў часта праводзіць майстар-класы і ўдзельнічае ў народных абрадах і святах.

А жывуць народныя ўмельцы ў вёсцы Скрыбаўцы Шчучынскага раёна. І муж, і жонка занятыя ў будаўнічай галіне. Да гэтага Ала працавала ў Шчучынскім цэнтры культуры і народнай творчасці, там і захапілася рамяством. Часта выязджала на святы і фестывалі. Па словах Алы, муж напачатку зайздросціў такой папулярнасці жонкі, а потым вырашыў і сам далучыцца да народнага рамяства.

Аб гэтым Юрый раскажаў падчас майстар-класа ў Шчучынскім цэнтры дзіцячай творчасці, знакамітым палацы Друцікі-Любецікі. Аказалася, што авалодаць нібыта «жаночым» рамяством пад сілу і мужчыну. Праўда, ён падышоў да творчасці больш практычна, і цяпер разам з паясамі пляце дэкарэтыўныя вяршкі для патрэб гаспадаркі. Такія вырабы таксама карыстаюцца попытам.

Цяпер Накладовічы разам ездзяць на святы, дзе ахвотна дэманструюць сваё майстарства.

— Гэта тэхніка «на ніце» даволі старажытная. Мне некалі мама яе паказвала, але я навучылася плесці такія паясы на спецыяльных курсах, перадала сваё майстарства спачатку дочкам, потым і муж далучыўся. Цяпер у яго таксама добра атрымліваецца. Увогуле нельга сказаць, што гэта складана, але патрэбны некаторыя прылады — такія круглыя калодкі. З іх дапамогай ткалі паясы, якімі маглі падперазацца, і

карыстацца ў гаспадарцы, як вяршкі. Тэхніка ткацтва паясоў ёсць розная. Дачка, напрыклад, тчэ на бёрданку, але ўсе мы плячэм паясы, гэта наша спецыфіка, — расказвае Ала.

І хоць у сям'і вялікая гаспадарка, яны знаходзяць час, каб удасканаліць майстарства і прадставіць ткацкія вырабы з новымі ўзорамі. Па словах Юрыя, галоўнае ў гэтым працэсе ўсё рабіць упэўнена, але не хутка. Калі спяшаешся, можна набытаць, і тады прыйдзецца вяртацца назад. У Алы — свой падыход. Яна скіравана на пошук арнаментаў і новых фарбавых спалучэнняў. А яшчэ ў яе ёсць мара навучыцца ткаць на кроснах. Прычым не на сучасных, кампактных, а на вялікіх старых станках. Дзед Алы некалі зрабіў такія кросны, і яны да гэтай пары захаваліся, але іх цяжка прыстасаваць у сучасным доме. Магчыма, Юрый зробіць спецыяльную майстэрню, каб жонка магла там ткаць ручнікі і сурвэткі. І, хто ведае, можа, і сам Юрый асвоіць старажытнае рамяство, які спасціг няпростую справу пляцення паясоў. Дарэчы, у былыя часы мужчыны не цураліся такой работы і не лічылі яе выключна жаночай...

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота аўтара.

3 нагоды

Ад газавай атакі да жаночага батальёна

Што можна ўбачыць на выстаўцы да 105-й гадавіны пачатку баявых дзеянняў у Смаргоні падчас Першай сусветнай вайны

Гэта былі жудасныя для смаргонскага края гады. Тысячы бежанцаў пакідалі свае дамы і ішлі за лінію фронту. Упершыню на тэрыторыі Беларусі кайзераўская армія прымяніла хімічную зброю. Пад Смаргонню ваяваў і знакаміты жаночы батальён пад камандаваннем Марыі БАЧКАРОВАЙ.

Выстаўка — гэта сумесны праект Смаргонскага гісторыка-краязнаўчага музея і гісторыка — калекцыянера з Мінска Дзмітрыя Антановіча. Ён даў для экспазіцыі больш за 140 унікальных прадметаў, большасць з якіх — ваенныя ўзнагароды.

Шмат арыгінальных фотаздымкаў з фондаў музея. На іх можна ўбачыць жыхароў-бежанцаў адной з вёсак з-пад Смаргоні, якія доўгі час знаходзіліся ў Санкт-Пецярбургу. Нямаюць арыгінальных дакументаў, у тым ліку пасведчанне бежанца. Ёсць таксама дакумент па зборы ахвяраванай для бежанцаў, таму што іх было вельмі шмат. І гэта не дзіва, бо з 1915 да 1918 года Беларусь з'яўлялася арэнай пазіцыйнай вайны, моцныя баі ішлі і на Смаргоншчыне. Вось на фота нямецкі салдат стаіць з вялікім снарадам, на якім надпіс «Смаргонь». Зразумела, куды ён прызначаўся.

Навуковы супрацоўнік музея Волга Самаркіна раска- зала, што каля горада цяпер вядзецца ўзнаўленне абарончай лініі «Залатая горка». Гэта свайго роду музей пад адкрытым небам. Лічыцца, што падрыў горкі рускімі салда- тамі значна паўплываў на ход ваенных дзеянняў, а варонка засталася да сённяшняга часу.

На фота можна ўбачыць наступствы газавых атак, і гэта вельмі жудасна. Ёсць здымкі знакамітага Крэўскага замка. Тут бачны нямецкія ўмацаванні, немцы выкарыстоўвалі старажытную вежу як назіральны пункт.

— Вось сапраўдны здымак дыслакацыі ў кляштары каля вёскі Наваспаск блізу Крэва знакамітага петраградскага жаночага батальёна смерці на чале з Марыяй Бачкаровай. Яна на здымку ў цэнтры ва ўзнагародах: крыжы за ўдзел у баявых дзеяннях, за раненні. Камандзір была вельмі ад- важная і разам з тым вельмі патрабавальная да сваіх пад- началеных. Аб гераізме жанчын рэжысёр Дзмітрый Месхіёў зняў фільм «Батальён», — расказала падчас знаёмства з экспазіцыяй **Волга САМАРКІНА, навуковы супрацоўнік гісторыка-краязнаўчага музея Смаргоні.**

Вявалі пад Смаргонню і знакамітыя ў будучым пісьмен- нікі — Катаеў, Зошчанка, Паустоўскі. У званні палкоўніка была на фронце Аляксандра Талстая, пісьменніца, дачка Льва Талстога. На здымку яна каля санітарнага поезда,

які стаяў на станцыі Залесе блізу Смаргоні. Значная частка экспазіцыі — прадметы прыватнай калекцыі. Усе — ары- гіналы. Тут рэдкія і унікальныя ўзнагароды Германскай імперыі, Расіі, форменнае адзенне і прадметы салдацкага побыту, паштоўкі, друкаваныя выданні, альбомы.

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота аўтара.

БЕТОННЫ ЛЕБЕДЗЬ НА МЕСЦЫ ПАПЯЛІШЧА

Ён з'явіцца пад Навагрудкам у гонар памяці сям'і Баброўскіх

Франц і Францішка Баброўскія разам з пяццю дзецьмі жылі літа- ральна за паўкіламетра ад гора- да, пры дарозе Іўе—Навагрудак. Польская сям'я, якая пераехала на Беларусь у 1930-х гадах, займа- лася адловам бадзяхных сабак і з таго жыла. Падчас Вялікай Ай- чынай вайны вязні гэта хаваліся ў Баброўскіх, калі ўцякалі з лагера, ці проста прыходзілі па ежу. Многі пасля трапілі да партызанаў. Па даносе напачатку лютага 1943-га ў хаце палякаў правялі вобскі. У той час у Баброўскіх хавалася Шыфра Гаркаві з дзвюма дочкамі: п'яцігадовай Рут і Хадашкай, якой ледзьве споўнілася два. Шыфру разам з Рут расстралілі адразу. Франца і Францішку крыху паз- ней расстралілі ў турме, да якой іх амаль тры кіламетры валаклі па дарозе, прывязваючы да хвас- тоў коней. Хату спалілі. Дзяцей Баброўскіх — дзвюх дачок і трох сыноў — адправілі ў канцлагер Грос Грозен на мякы Польшчы і Германіі. Марыя, Янка, Міхась і Стэфан выжылі, Антэк загінуў. Двухгадоваю дачку Шыфры Гар- каві, Хадашку, якая яшчэ не ўмела гаварыць і не магла назваць сваё імя, праз што дзятчынку палічылі дачкой Баброўскіх, адправілі ў дзі- цячы дом на вуліцы Гродзенская ў Навагрудку, дзе записалі як Галіну Баброўскую. Яна і дагэтуль жыве ў Ізраілі. Франц і Францішка па- хаваныя ў Навагрудку на старых могілках, а іх нашчадкі — унук Марыі Баброўскай Дзмітрый з жо- нкай Жаннай — засталіся на Нава- грудчыне. Яны захопленыя ідэяй ушанаваць подзвігі сваіх продкаў у памятным знаку і мяркуюць уста- навіць яго на месцы папалішча ха- ты Баброўскіх.

экспазіцыяй. На базе ўстановай мэтанакаравана працуюць над гі- сторыяй яўрэйскага народа на тэ- рыторыі Навагрудка. Не так даў- но тут адкрылі помнік у выглядзе дзятчынкі-анёла, расказала **На- талля ЖЫШКО, начальнік ад- дзела ідэалагічнай работы і па- справах моладзі Навагрудскага райвыканкама:**

— На Навагрудчыне была са- мая вялікая барочная синагога, і да вайны значную частку насельніч- тва складалі яўрэі, таму гэтая тэма для нас вострая і запатрабаваная. У яўрэяў, якія жывуць тут здаўна, нават ёсць уласны сімвал — ша- ціканцовая зорка з пальмай унут- ры, — які азначае смутак яўрэяў па сваёй страчанай Радзіме. Тра- дыцыя на нашай тэрыторыі бе- ларусы, яўрэі і палякі жылі разам. Ваіна застала ўсіх, аднак не ў ад- нолькавых умовах. Яўрэяў змясцілі ў два гета: на Пярэсеці і ў гета са статусам працоўнага лагера на вуліцы Карэліцкая (цяпер — Мін- ская). Так пачалася гісторыя Ха- ласту на Навагрудчыне.

22 снежня 1942-га з працоўнага лагера збеглі 14 вязняў-падлеткаў, у тым ліку Ідэль Каган, урадзец Навагрудка, які ў эміграцыі ўзяў сабе імя Джэ. З сям'ёй Баброўскіх яго звязвае даўняя гісторыя. Хату, дзе пасяліліся Франц і Францішка,

яны атрымалі ад Каганаў. Калі было арганізавана гета, усе яў- рэі ведалі, што да гэтай польскай сям'і можна звярнуцца па ежу ці часова схавання ў іх. Менавіта да Баброўскіх прыйшлі ўцекачы. Яны павінны былі сысці ў лес да пар- тызан, але спазніліся — апошняе ўжо сышло. Баброўскія не маглі хаваць у сябе столькі людзей, але ўсё ж накармілі іх гарачым супам, талерку якога Каган памятаў усё жыццё. Пасля вязні рушылі ў лес, дзе партызан трэба было чакаць трое сутак. Яшчэ па дарозе да ха- ты Баброўскіх Ідэль праваліўся пад лёд на раці і моцна абмарозіў ногі, таму быў вымушаны вярнуцца ў гета. Там такі ж вязень, як і ён, зубны ўрач па прафесіі, ампута- ваў хлопцу пальцы на нагах, калі тылі ўжо пачалі гіснуць. Ідэль чатыры месяцы не мог хадзіць, але дажыў да дня ўцякаў з лагера — 26 вер- сасня 1943-га. У той дзень праз 220-метровы тунель, які вязні рылі на метравай глыбіні цягам чатырох месяцаў, збегла больш за 220 ча- лавек. Палова з іх выжыла, сярод іх і Джэ Каган. На той момант ха- ты Баброўскіх ужо не было.

Джэ вярнуўся ў Навагрудак у 1992-м і пачаў шукаць нашчадкаў Баброўскіх. У той час з дзяцей Баброўскіх у жывых засталася толькі Марыя, цяпер няма і яе.

Каган дапамог стварыць Музей яўрэйскага супраціўлення і ад- навіць гістарычныя звесткі пра той час. Ён таксама засведчыў у ізраільскім музеі Катастрофы і Гераізма «Яд ва-Шэм», што Ба- броўскія дапамагалі яўрэям. Тое ж самае зрабіла і Хадашка Гаркаві. 17 ліпеня 1997-га сям'я Баброў- скіх атрымала званне Праведні- каў народаў свету, якое прысвой- ваюць неяўрэям, якія ратавалі іў- дзеяў у гады нямецкай акупацыі ў Еўропе.

Подзвіг Баброўскіх адметны яшчэ і тым, што сям'я была польс- кай, а на той час адносіны паміж яўрэямі і палякамі былі досыць складаныя, аднак на навагруд- ская зямлі насуперак розным пера- кананням людзі ратавалі адзін аднаго, і гісторык змясцяць за най- большую каштоўнасць у свеце — жыццё — лічыць цяжка.

НАСУПЕРАК СТРАХУ СМЕРЦІ

Знак, які ствараецца, становіцца не проста данінай памяці подз- вігу адной сям'і. Гэта грамадскі праект, які ўшануе ўсіх Праведні- каў Навагрудчыны, упэўнена На- талля Жышко:

— Навагрудак становіцца ціка- вы ўжо не толькі сваім замкам, му- зеем Адама Міцкевіча, але і гісто- рыяй супраціўлення яўрэяў падчас вайны і іх падтрымкай з боку мяс- цовага насельніцтва. Мне давя- лосся сустрэцца са сведкамі тых часоў, якім пашчасціла выжыць. Джэ Каган казаў, што такі вялі- кі працэнт выжывання яўрэяў на беларускіх землях, у прыватнасці на Навагрудчыне, звязаны з тым, што нягледзячы на страх смерці, на вусці, у людзей знаходзіла- ся жаданне ратаваць яўрэяў. Хоць яны ведалі, што за гэта іх пака- раюць смерцю. Баброўскія па не- калькі дзён а, здавалася, і тыднёў хавалі яўрэяў у сябе за хатай, на гародзе, паказвалі ім маршруты да партызан.

Калі ў 2018-м на месцы выхаду з тунэлю ўстанавілі мемары- яльную сцяну ў памяць аб тых уце-

ках, на месцы сядзібы Баброўскіх яшчэ былі крыху відаць камяні з рэшткаў фундамента хаты. Цяпер аб жытле нагадвае толькі кало- дзеж, які, на жаль, ужо не літны. Непадалёк ад яго і плянующы па- ставіць знак.

Аўтар праекта — мінскі скульп- тар Алег Купрыянаў, які стварыў бетонную птушку, што ахінае кры- ламі шэсць птушанятаў, намагаю- чыся іх схавач. Лебедзь не надта вялікі — яго можна ахапіць рукамі, а ўсе птушаняты розныя, які сімвал таго, што чужых дзяцей не бывае. На памятным знаку не будзе тэк- сту, а побач з ім усталяюць шыл- дачку з граніту — дакладную копію складання, аднак на навагруд- ская зямлі насуперак розным пера- кананням людзі ратавалі адзін аднаго, і гісторык змясцяць за най- большую каштоўнасць у свеце — жыццё — лічыць цяжка.

— Хата Баброўскіх стаяла ў нізіне, таму мы захавалі з'езд да гэтай месца з дарогі непадалёк ад месца расстрэлаў. Аднак сам помнік будзе крыху вышэй за ўзро- вень, на якім была хата, каб жо- ны падарожнікі мог убачыць ко- жны. І вельмі хацелася б зрабіць пад- светку, каб птушка было відаць лепш. Мы запрашаем усіх нераў- наддушных прыняць удзел у ства- рэнні народнага помніка жыхарам Навагрудчыны, якія ратавалі жыц- ці, — заклікае Наталля Жышко.

Жанна і Дзмітрый Баброўскія, а таксама нераўнаддушныя мес- цічы робяць усё магчымае, каб помнік з'явіўся. Прывозяць зямлю і камяні, расчышчаюць тэрыторыю, аднак для ўсталявання і стварэння памятнага знаку патрэбныя гро- шы, якіх катастрофічна не хапае. Таму ўсе, хто хоча дапамагчы ва ўшанаванні подзвігу сям'і Баброў- скіх, могуць пералічыць грошы на рахунак:

ЦБП № 416 ААТ «ААБ Бела- русьбанк», г. Навагрудак, вул. Міцкевіча, 22. УНП 500191715 МФА АКВВУ21413; транзіт- ны рахунак № ВУ33АКВВ3134 000011493422041 на дабрачы- ны рахунак № ВУ09АКВВ3134 00001193422041; прызначэнне плацяжу — будаўніцтва мемары- яльнага знаку.

Ірына СІДАРОК.

ПРАВЕДНІКІ І АХВЯРЫ

У Навагрудскім раёне пра- водзіць сур'ёзную работу па ўвекавечанні памяці аб Вялікай Айчынай вайне. У горадзе з 2007 года дзейнічае Музей яўрэй- скага супраціўлення з пастаяннай

Святлана Магілеўчык — дарчы, адна з колішніх пераможцаў звяздоўскага конкурсу — у сваёй невялікай прадмоўцы да апавядання прызналася, што яе героі маюць рэальныя прататыпаў і што падобная гісторыя, сапраўды, некалькі гадоў таму адбылася на радзіме пісьменніцы — Бялыніччыне. Хоць, здаецца, гэта якраз той выпадак, калі падобнае удакладненне можа быць неабавязковым: праблема адносін блізкіх і далёкіх родзічаў, разлучаных на доўгія гады, раздзеленых гарадамі і краінамі, характэрна для ўсіх эпох, народаў і пакаленняў. Іншая справа, што ў кожнай сям'і, якую яна калі-небудзь закрнула, свой боль, свая памяць і свае спадзяванні — усё тое, што найчасцей і дапамагае рабіць твор арыгінальным і цікавым.

Алесь БАДАК.

— Тацяна Эдуардаўна, тут у мяне да цябе такая справа далікатная, — старшыня сельсавета хваляўся і камячыў у руках нейкую паперку. Я ўзяла галаву ад стоса сшыткаў, якія ўсё не ставала часу правярць, і падрыхтавала свае ўважліва слухаць. Хвалюванне Пятра Васілевіча было дзіўнае і неяк насцярожвала.

— Ты ж у нас пошукавік-даследчык? — працягваў ён. — Музеём школьным камандуеш. Можна, дасі рады і гэтак запытаць? — Ён працягнуў мне канверт, густа ўсеяны паштовымі штэмпелямі. — З-за мяжы прыйшоў, з Літвы.

Я асцярожна разгарнула пісьмо і пачала чытаць. Напісала яго пажылая жанчына-яўрэйка Рэвека Мелене, у дзявоцтве Хімке. Нарadzілася яна ў суседняй з намі вёсцы Зарэчча. Падчас Вялікай Айчыннай вайны гітлераўскія акупанты расстралялі яе бацькоў разам з іншымі аднавяскоўцамі-яўрэямі ва ўрочышчы за вёскай. Дзяўчынка цудам выратавалася. Ці таму, што яна мела светла-русы колер валасоў ці, можа, нямецкія салдаты пашкадавалі малую... Дваіх старэйшых братоў з самага пачатку вайны мабілізавалі на фронт. Сірату ўзяла да сябе матчына сястра Ірына. Яе сын Толькі быў аднагодкам Рывы. Ён меў прыроджаную анямалію — вялікую радзімку на твары, таму з ім не асабліва сьбравалі вясковыя дзеці. А васьць з Рыўкай ён цесна зблізіўся. Пасля вайны мясцовая настаўніца парала аддаць малую ў дзіцячы дом. Рэвека на хату сачыла на вершыкі, вельмі любіла чытаць, а ў дзіцячым доме, як думала настаўніца, у яе можа правяціцца пісьменніцкі талент. Рыве вельмі цяжка было пакідаць вёску і блізкіх людзей, яна горка плакала. Але знаходжанне ў дзіцячым доме дапамагло ёй выбіцца ў людзі. Воляю лёсу дзяўчына патрапіла ў Вільнюс у сям'ю маладошага брата, старэйшы загінуў на фронце. У Літве яна і засталася. Там пазнаёмілася з вядомым тэлежурналістам, выйшла за яго замуж. Выраслі дзеці, унукі.

Аднойчы з мужам глядзелі тэлевізар, і васьць — цуд, — набачылі сюжэт пра Беларусь і родную вёску Зарэчча. Канешне, за 75 прамінулых гадоў паселішча кардынальна змянілася, але ў Рывы ўзнікла думка: можа, хто з яе родных, хоць бы самых далёкіх, яшчэ жывы? Яна адшукала адрас сельсавета ў інтэрнэце і напісала ліст.

Пётр Васілевіч не асабліва ўзрадаваўся такой навіне: дзе каго шукаць, калі ў тым Зарэччы засталася, можа, пяць жылых двароў, астатнія — лецішчы. Дый колькі часу прайшло! Вось ён і прынёс мне пісьмо Рывы Мелене.

Я некалькі разоў перачытала ліст. Хоць і сама была мясцова, аднак, пра тое, што ў Зарэччы да вайны жылі яўрэі, чула ўпершыню. Ніхто са знаёмых не ведаў пра гэта таксама. У найбліжэйшую нядзелю папрасіла мужа з'ездзіць са мной у Зарэчча, пагаварыць з мясцовымі жыхарамі. Можна, старыя, якія там засталіся, нешта ўспомняць. Цётчына

прозвішча Рыва не запомніла, і гэта значна абцяжарвала пошукі.

— У Зарэччы жыве мой знаёмы, Толькі Казлоў. Яго яшчэ людзі Жыдком клічуць. Можна, яго распытаем? — паспрабаваў дапамагчы парадамі муж. Я адмакнулася. Толькі не быў падобны ні тварам, ні выглядам на яўрэя. Дый па ўзросце не падыходзіў. Чалавеку, які мог бы хоць што-небудзь успомніць, павінна быць як мінімум 85 і больш гадоў. А Тольку ледзь ледзь пераваліла за пяцьдзяць. Анатоль не так даўно развёўся з жонкай і вярнуўся ў бацькаву хату.

Святлана МАГІЛЕЎЧЫК

НИ БЛИЗКИЕ, НИ РОДНЫЕ...

Афіцыйна не працаваў нідзе, але з тых грошай, што дасталіся яму пры разводзе, купіў сабе трактар. Ім абрабляў свае і суседзкія «соткі». З таго і жыві.

Мы з мужам аб'ехалі ўсё Зарэчча, але нічога такога, за што можна было б зачапіцца, не знайшлі. Толькі адна 95-гадовая бабуля ўспомніла, што Хімкі сапраўды жылі ў іх вёсцы. У іх было шмат радні. Амаль усіх фашысты расстралялі, кагосьці вывезлі ў Германію. Прыгадала і малую Рыву. Але куды падзелася дзяўчынка і ці застаўся хто з яе родных, старая так і не ўспомніла.

— Не перажывай так, — пачаў супакойваць муж, убачыўшы мой засмучаны твар. — Давай заедзем да Васільковых. Калі іх маці не ў балыніцы, можа, яна што раскажа? Яна ж таксама з Зарэчча.

Я пстрыкнула сабе рукой па лбе. Ну, як жа! Мы мігам паймаліся дадому. Хата Васільковых стаяла літаральна за два крокі ад сельсавета. Застаць Тамару Паўлаўну дома было вялікай удачай, апошнім часам яна перыядычна гасціла ў дзяцей ці качавала па балыніцах. Але сёння ўласнай персонай сустрэла нас на парозе.

— Ведаю, ведаю! — ажывілася жанчына, выслухавшы маю гісторыю. — Рыве было 10 гадоў, яна з 1931 года. Я старэйшая за яе на чатыры гады, ужо з хлопцамі нявесцілася. Яўрэяў многа жыло ў нашай вёсцы. З'яўкі бацька, Леапольд Хімке, займаўся рымарствам, рабіў зброю для коней. Трое дзятак у іх было. Рыва — самая маладшая, дачка старасці, як яе называлі. Першая жонка Хімківа памерла, а ў яго засталіся двое сьнюно. Дык ён ажаніўся з маладой, з нашай, беларускай. І васьць, калі яму споўнілася 50 гадоў, нарадзілася гэтая дзевачка.

Старая вельмі хваляўлася, успаміны абуджалі ў яе даўно забытыя падзеі мінулай вайны. Я асцярожна

запыталася, ці жывы зараз хто з яе родных. Рыва псіала, што напрыканцы жыцця хоча наведаць вёску.

— Дык, гэта, Толькі Казлоў, калі яшчэ жывы... А ў Зялёным — Васіль Бацяян, яшчэ адзін стрыечны брат жыве, — пачала ўспамінаць Тамара Паўлаўна. — У Хімкавай жонкі Насты тры сястры былі. Ох, і нашчасным лічылі яе бацьку! Гэта ж чатыры дзеўкі выгадуі, ды замуж аддай! Наста — самая маладошая была. Хімка на яе даўно вока паклаў. Пасябраваў з будучым цесцем і зрабіў яму цудоўны геэштф. Дапамог дзеўкам знайсці сваё сямейнае шчасце. Нэля выйшла замуж за чыгуначніка ў горадзе, Кацярына — у Зялёнае за нейкага Васіля Бацяяна, а Арына — за аднафамільца Сямёна Казлова. У іх сын Толькі нарадзіўся. А з Настачкай Хімка сам ажаніўся.

Я сядзела крыху агаламошаная ад той хвалі інфармацыі, што выдала старая. Яна сцвярджала, што ў Зялёным яшчэ жыве Мікалай Бацяян, стрыечны брат Рывы. Можна, яго сям'я прыняла б да сябе замежную гошцю?

Пакуль Тамара Паўлаўна гаварыла, дзень перасягнуў свой экватар. Я зноў умольнымі вачамі паглядзела на свайго мужа. Дый ён і сам усё зразумеў.

— Ну, паедзем тады ў Зялёнае, калі так хочаш, — уздыхнуў мой гаспадар.

Мы з мужам павярнулі дадому. Змрочныя думкі не адпускалі нас абайх. Што напісаць у адказ Рыве? Яна ж чакае з надзеяй. Хоць і праз столькі гадоў...

Лясныю дарогу з шоргатам палыналі колы машыны, падталы снег вялікімі кавалкамі вылятаў з-пад іх. Раптам наш легкавік нацяжна рыкнуў і спыніўся.

— Вось і селі, — нервова кінуў муж. — Гэта з-за цябе. Навошта я, дурны, паслухаў? У Зялёным ці так, ці гэтак нічога не дабілася.

Я праглынула даўкі камкаў у горле.

— Прабач, — толькі і выдыхнула, каб не расплакацца самай. Сапраўды, захраслі добра. Мы паспрабавалі выпіхаць аўтамабіль з яміны, але ў нас нічога не атрымалася.

— Што ж, трэба ісці да Толькі-жыдка, толькі яго можна папрасіць, каб выцягнуў, — уздыхнуў муж. Хоць была ўжо вясна, але на двары цямнела хутка. Дзённая адліга пачала змяняцца марозікам.

— Сядзі, чакай, — наказаў гаспадар. — Да Зарэчча больш як два кіламетры. Добрыя паўгадзіны трэба ісці. Каб хоць Талян у ядзелю не выпіў, а то невядома, калі выедзем.

Бавіць час у халодным лесе надвячоркам было не так ужо і прыемна.

Пакуль чакала дапамогі, паспела вытаптаць у падталым снезе

— Не, пытаю, дзе ваш сын. Ён наш машыну толькі што з балота выцягнуў, — пачала тлумачыць я. Гаварыла грамчы, бо, здавалася, што пажылы чалавек чуе не вельмі добра. — Вось тут, капейчыну яму перадайце, падзяку за дапамогу.

— Нічога не трэба, — ціха адказаў дзед.

— Ну, як гэта? Ён мог сёння сваімі справамі займацца, а тут мы...

Я настойліва прайшла ў пакой, каб дзе-небудзь на відным месцы пакласці грошы. Стары зайшоў услед за мной. На яго твары прамільгнула лёгкае незадавальненне і сорам за бардак, які панаваў у хаце. Пры электрычным святле мне ўдалося ўважліва разгледзець яго рысы. Ніжнюю частку твару закрываў вялікі радзімы знак.

— Анатоль Сямёнавіч? — перапытала асцярожна.

— Так, гэта я!

— А вы ведаеце Рэвеку Хімке?

— Чаму ж, не? Гэта мая старэйшая сястра. Мы з ёй не бачыліся пасля вайны, — сказаў дзед.

Унутры мяне зайгралі фанфары! Няўжо, так проста? — Тады я вам скажу цудоўную навіну! Ваша сястра знайшлася! Яна жадае прыехаць да вас у гошці! — я ледзь не скакала ад радасці. Твар старога нечакана спахмурнеў.

Знаёмы нешчылівыя ілюстрацыяныя карціны.

— Не трэба, няхай не едзе, — нарэшце праз доўгую паўзу вымавіў ён. — Дагэтуль не наведвала, і зараз не трэба. Ці прыехала яна хоць раз у гошці да цёткі, якая ўсю вайну яе глядзела? Ад сябе адрывала апошняе, каб та я ні ў чым не мела патрэбы? Ці завітала хоць раз на могілкі? — голас старога быў наскрозь прасякнуты шматгадовай крыўдай. — А зараз яна хоча пабачыць родных? Маю старасць паглядзець, як я тут гарую ў гэтым катуху? Не трэба. І грошы свае забярыце.

Я асцярожна схавала рублі, якія раптоўна зрабіліся гарачымі, у кішэнку, і моўчкі выйшла на вуліцу.

— Ну, што? — спытаў муж, — перадала?

Я наўцямна хінула галавой. Пакуль ехалі, зноў апанавалі невясёлыя думкі. Які адказ напісаць Рыве Мелене? Што родных нібыта ёсць, але не чакаюць? Ці змяніць, што нікога не засталася? Дронна спала і ноччу, мукі сумленна не давалі нават сплосчыць паветкі. А раніцай, калі паміж урокамі была «фортка», напісала пісьмо ў Вільнюс.

«Паваяная Рэвека Леапольдаўна! Піша вам настаўніца пачатковых класаў Вялікарэчкай сяродняй школы Тацяна Гарошкіна. Я з'яўляюся кіраўніком школьнага краязнаўчага музея. Уважліва працятала Ваша пісьмо. Сапраўды, знайсці сведкі, якія пацвердзілі, што Ваша сям'я і Вы да вайны жылі ў Зарэччы. На жаль, нічога з ваших родных, пра каго вы ўспаміналі ў сваім лісце, я не знайшла...»

добраю сцэжку. Боты прамоклі, і ногі пачалі добра-ткі падмярзаць. Нарэшце ў далечыні пачулася гудзенне трактара. Толькі, наш выратавальнік, дацягнуў аўто ледзь не да самай вёскі. Як толькі мы адчулі пад коламі цвёрдую зямлю, ён хуценька адчапіў трос і знік у невядомым напрамку.

— Хоць бы капейку якую далі, — павярнулася я да мужа. — Гэта ж сорам які, чалавек амаль два кіламетры цягнуў нас трактарам, а мы і не аддзячылі.

— Ой, праўда, забыўся. Але зараз заедзем да яго, можа хто зама ёсць, перададзім грошы, — прапанаваў мой гаспадар.

У Толькавай хаце і сапраўды нехта гаспадарыў, на кухні і ў сенцах гарэла святло. Я заціснула ў раццоў грошы, пастукалася. Адчыніў мне невысокі дзядок.

— Толькі мне патрэбны, ён дома? — ад нечаканасці спытала першае, што прыйшло ў галаву.

— Гэта я, — адказаў дзед.

«ЯК ТАКУЮ ДЗЕЎКУ ЎБАЧЫШ, ДЫК НА ТЫДЗЕНЬ РОЗУМ СТРАЦІШ!..»

Гумарысты — не вам казаць — людзі назіральныя. Падчас першай хвалі пандэміі (барані Божа ад наступных!) прызналі, напрыклад, што, лазні (і, вядома ж, не толькі ў нас), накрыліся медным тазам, мэблевы бізнес даў дуба, стаматолагі паклалі зубы на паліцу, авіяперавозчыкі — у пралёце, майстры манікюру грызучы пазногці, турагенты чакаюць ля мора пагоды, цырульні висяць на валаску, атэльэ трашчаць па швах, фітнес-клубы працягваюць ногі, у кандытараў таксама жыццё не цукар... Хіба ў аптэках усё на мазі, вытворцы масак зашываюцца, ды ў тых, хто выпускае апараты штучнай вентыляцыі лёгкіх, другое дыханне адкрылася...

напрыклад, дзе (на думку спадарыні Галіны Пятроўскай са Смаргоншчыны)

*Вабяць, клічучы дрэвы ў парку,
Што ля ручая,
Дзеўчына — шыкоўная! —*

Шкода — нічыя...

А далей — болей і нават горай, як напісаў спадар Віктар Сабалеўскі з Узды, прычым ад імя той дзеўкі. Ну паспачувайце:

*Хоць бы хто звярнуў увагу
На прыгожы гнуткі стан!
Я і сяду, я і лягу,
І прайдуся да куста...
Хіба што ўзяць сабакчу?
Ці катка на павадку?
Мо хоць хто тады убачыць,*

*Ды працягне мне руку?
Трэба разумець, на сяброўства? А потым, глядзіш (разам са спадарыняй Любоўю Чыгрынай з Мінска)*

*Для красуні Ліліі
Хтось стварыў ідылію:
Можа, спонсар ёсць харошы?
Можа, бацька мае грошы...*

І, трэба сказаць, немаля, бо (як пічыць спадарыня Валенціна Гудачкова з Жыткавічаў):

*Існуе сягоння мода
На сабачыя пароды.
І калі за ёй пагнацца,
Можа...*

*голенькай застацца.
Яшчэ і таму, што пакупкай гадаванца наўрад ці абмяжуешся. «Мы тут з жонкай, — піша спадар Валерый Гаўрыш з Чавусаў, — новага сямейніка займелі — катка. І, здаецца, песцілі, даглядалі як след, а прырода ўзяла сваё: вясной гадаванец збег. Некалькі сутак дома не з'яўляўся, мы думалі, можа, дзе лапы свае злажыў... Аказалася, не, дзякуй богу! Вярнуўся...*

Вось толькі на яго страх глядзець было: адны скура ды коці, поўсць збілася, вуха абадранае... Каб такога больш не здаралася, жонка (я супраць быў) вырашыла яго кастрыраваць. Будучы ў Магілёве, зазірнулі мы ў нейкі адмысловы салон (усе сцены там у здымках катой ды сабак...) і пачулі, што... памыліліся — не туды патрапілі, што нам патрабён ветэрынар, а там...»

І, вядома ж, каб потым бераглі-бераглі! Гэта значыць, калі ўвечары нейкі трапіўся, дык раніцай — калі ён захоўвае — узялі ды адпусцілі. Хай сабе далей крочыць — туды,

Гэта, як вы зразумелі, прыказка, зараз — «казка», то-бок варыянт подпісу да здымка:

*У салоне для сабак
З жонкай запрыніліся.
Скажам: песцяць іх*

ды так, Што жанкам не снілася!

*Там купаюцца, там стрыгуць,
Кіпцікі зразаюцца...*

*І прафесія ў майстроў
Грумер называецца».*
Трэба думаць, гэта ён на здымку? Падчас работы...

У тэму, як кажучы, заўвага ад спадарыні Чыгрынай:

*Перакулены ўсё ж век:
Цюцьку служыць чалавек.
З тага ж канверта:
Добрай ранічка была
У чыхуа у хуа* —
Патаптаў салату, брукучку
І... да «мамачкі» на ручкі.
Працяг тэмы ў спадарыні*

Валенціны Гудачковай:

*У дзень народдзін
наша Ала
Падарунак атрымала.
Песціць цюцьку так і гэтак...*

Каб яшчэ б і пару дзэтак!..

А можна, паводле спадарыні Мікалая Старых з Гомеля, і больш, бо ў нас

*Хто гадуе шмат дзяцей,
Мае шэраг прывілеяў:
На нялёткую работу
На жыллё*

*кредыт ільготны,
Каб падмураць быў надзейны,
Капітал даюць сямейны...
«Гадавальніцам» сабак*

*Не спрыяюць аніяк.
Хоць, можа, гварта было б,
бо, калі ўдумацца, чалавек павінен адчуваць, што яго любяць, а не чуць.*

...Зрэшты, мы адхіліліся: час вярнуцца да таго, з чаго пачалі, то-бок згадзіцца, што ад пандэміі больш за ўсё пацярпелі шоу-бізнес, турагентышчы, рэстараны і фітнес-цэнтры... Выходзіць, для асобных нічога і не змянілася, хіба што, маркуючы па нашай рэдакцыйнай пошце, планы на год.

Але ж і яны ці да горшага?

«Не раз і не два я глядзеў на конкурсны здымак, — прызнаецца ў лісце спадар Гаўрыш, — і ўбачыў, можна сказаць, Ялту, Чорнае мора, успомніў любімае чэхаскае апаўдданне, пасля чаго і напісалася:

*Хто ў кадры?
Відавочна:
Дама і сабачка.
Жаль, без мора-акіяна...
Але ж з вадакачкай!
Калі ў парку дзе пад соракай...
Там і Ялта, нават мора.*

У Беларусі яно сёлета было. І там найперш, дзе сам бог загадаў: Хоць палахоўца да слёз Вірус ды цэркарыёз... Дзеўка Нарач паважае, Часта тут адпачывае. І заўжды прымае душ, Каб прагнаць мікроб-бяду: Мые грудзі, ножкі, ручкі, Ды найперш — ратуе Жучку.

Бо яна, тая дзеўка, як усе беларускі, добрая, клапатлівая. Ды і сабака ў яе (вы помніце?) дарагі-дарагі. (З дзялюгаў: «Ало! Гэта ў вас сабака прапаў і гэта вы абяцалі аддзячыць таму, хто знойдзе?» — «Я... Авы што — знайшлі яго?» — «Пакуль не... Аднак аванс атрымаць хацеў бы»...

Каб потым, вядома ж, патраціць?

Вам цікава на што? Паводле спадарыні Чыгрынай, на тое, каб

З-за кавіда у арэнду сабе фазэнду.

*І... Наню ўбачыць край!
Росны луг, сунічны гай,
Час грывіны,
Як з кніжак-мараў...
Дык навошта і Канары?
Хіба (як лічыць спадар*

Віктар Сабалеўскі) для так званых пантоў — каб самалюбства пацешыць:

*«Што за гора-незадача
З вірусам настала:
Не на Кіпры, а на дачы
Водпуск пралажала!» —
Крыўдвала маладзіца,
Бо хапае мух у носе:
Не марціні, а вадзіцу
Піць з-пад крапа*

давялося.

І добра калі, прабачце, добрую, вартую ўзнёслых слоў, якія даслала, у прыватнасці, спадарыня Наваенка:

*Гімн спяваем мы вадзе:
Без якой ніяк...
Нідзе!..
Гэта вось дзеўчо пад сонцам*

*Лапкі мае улюбёнцу,
Каб ён век бяды не меў,
На кавід не захварэў.*

Альбо проста (на думку спадарыні Гудачковай) трохі асважыўся, бо

*Часам зранку спёка,
А рака — далёка...
Тады Жульку Танечка
Спаласне пад кранічкам.*

То-бок З лапак улюбёнца Бруд дзеўчына змые: У нас — вада і сонца, Нездзе — пандэмія!

Гэтыя б словы (ад спадарыні Наваенкі) ды богу ў вушы! Як і заклочныя — ад спадара Валерыя Гаўрыша: «Ці не ў кожнага беларуса ёсць (ці мо быў) любімы гадаванец, ёсць салонны ці проста любімыя жанчыны, ёсць Бацькаўшчына, якая

заўсёды кліча. А таму, ня-хай, можа, і загучна, але Беларускі родны кут — Жулік, парк, пагода... Хай жа запануюць тут Праўда, мір і згода!

Хто за, нават пытацца не хочацца, бо яно ж відавочна... А значыць, зараз усяго і засталася, што вярнуцца да папярэдняга здымка.

На ім (гл. нумар «Звязды», 27 чэрвеня сёлета) быў дзядзька, які, у чыстым полі, можна сказаць, седзячы ў... ванне, выглядаў гасюцькі ў бінокль). Аб тым, што бачыў, пісалі многія, але найлепшыя радкі, паводле высноў вялікага чытацкага журы, атрымаліся ў спадарыні Віктара Сабалеўскага з Узды і Мікалая Старых з Гомеля, у спадарыні Валенціны Гудачковай з Жыткавічаў («На лужку ў ванне Ціт/Лечыць свой рад-дзікунці!..»).

«Як паўсюдна каранцін! То і да мора не ляцім...», у Наталлі Шкут са Светлагоршчыны («Па-заўчора — яхта, хвалі акіяна, прыгажуня Светка.../ А сягоння — дача, у гародзе ванна/ І праз палт суседка/ Бо хапае мух у носе: Не марціні, а вадзіцу Піць з-пад крапа

давялося.

І добра калі, прабачце, добрую, вартую ўзнёслых слоў, якія даслала, у прыватнасці, спадарыня Наваенка:

*Гімн спяваем мы вадзе:
Без якой ніяк...
Нідзе!..
Гэта вось дзеўчо пад сонцам*

*Лапкі мае улюбёнцу,
Каб ён век бяды не меў,
На кавід не захварэў.*

Альбо проста (на думку спадарыні Гудачковай) трохі асважыўся, бо

*Часам зранку спёка,
А рака — далёка...
Тады Жульку Танечка
Спаласне пад кранічкам.*

То-бок З лапак улюбёнца Бруд дзеўчына змые: У нас — вада і сонца, Нездзе — пандэмія!

Гэтыя б словы (ад спадарыні Наваенкі) ды богу ў вушы! Як і заклочныя — ад спадара Валерыя Гаўрыша: «Ці не ў кожнага беларуса ёсць (ці мо быў) любімы гадаванец, ёсць салонны ці проста любімыя жанчыны, ёсць Бацькаўшчына, якая

заўсёды кліча. А таму, ня-хай, можа, і загучна, але Беларускі родны кут — Жулік, парк, пагода... Хай жа запануюць тут Праўда, мір і згода!

Хто за, нават пытацца не хочацца, бо яно ж відавочна... А значыць, зараз усяго і засталася, што вярнуцца да папярэдняга здымка.

На ім (гл. нумар «Звязды», 27 чэрвеня сёлета) быў дзядзька, які, у чыстым полі, можна сказаць, седзячы ў... ванне, выглядаў гасюцькі ў бінокль). Аб тым, што бачыў, пісалі многія, але найлепшыя радкі, паводле высноў вялікага чытацкага журы, атрымаліся ў спадарыні Віктара Сабалеўскага з Узды і Мікалая Старых з Гомеля, у спадарыні Валенціны Гудачковай з Жыткавічаў («На лужку ў ванне Ціт/Лечыць свой рад-дзікунці!..»).

«Як паўсюдна каранцін! То і да мора не ляцім...», у Наталлі Шкут са Светлагоршчыны («Па-заўчора — яхта, хвалі акіяна, прыгажуня Светка.../ А сягоння — дача, у гародзе ванна/ І праз палт суседка/ Бо хапае мух у носе: Не марціні, а вадзіцу Піць з-пад крапа

давялося.

І добра калі, прабачце, добрую, вартую ўзнёслых слоў, якія даслала, у прыватнасці, спадарыня Наваенка:

*Гімн спяваем мы вадзе:
Без якой ніяк...
Нідзе!..
Гэта вось дзеўчо пад сонцам*

*Лапкі мае улюбёнцу,
Каб ён век бяды не меў,
На кавід не захварэў.*

Альбо проста (на думку спадарыні Гудачковай) трохі асважыўся, бо

*Часам зранку спёка,
А рака — далёка...
Тады Жульку Танечка
Спаласне пад кранічкам.*

То-бок З лапак улюбёнца Бруд дзеўчына змые: У нас — вада і сонца, Нездзе — пандэмія!

Гэтыя б словы (ад спадарыні Наваенкі) ды богу ў вушы! Як і заклочныя — ад спадара Валерыя Гаўрыша: «Ці не ў кожнага беларуса ёсць (ці мо быў) любімы гадаванец, ёсць салонны ці проста любімыя жанчыны, ёсць Бацькаўшчына, якая

заўсёды кліча. А таму, ня-хай, можа, і загучна, але Беларускі родны кут — Жулік, парк, пагода... Хай жа запануюць тут Праўда, мір і згода!

* Прыкладна так называецца парода сабак.

ЯК СТВАРАЎСЯ СВЕТ

На сцэне Вялікага тэатра оперы і балета Беларусі глядачам паказалі балет «Стварэнне свету» Валянціна Елізар'ева 300-ы раз. Пастаўка аўтарскае транслю аўтарскае бачанне філасофскай будовы жыцця і заклікае публіку задумацца над вечнымі тэмамі: у чым сэнс чалавечага існавання, як выстаяць у барацьбе добра са злом і над многімі іншымі, якія і сёння не страцілі актуальнасці. Наш фатограф Ян ХВЕДЧЫН пабываў на прэм'ерным паказе і дзеліцца яркімі момантамі спектакля.

**ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ»
ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН**

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09.
Продавец: ОАО «Минский завод отопительного оборудования» (УНП 100008064), 220073, Минск, ул. Тимирязева, д. 29, в лице управляющего по делу о банкротстве частного предприятия «Аналитик – центр», тел. +375 (17) 284-05-67.
Повторные публичные торги в форме аукциона в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) будут проведены 22 октября 2020 г. 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27.

№ п/п	Предмет торгов	Инд. №	Начальная цена, бел. руб. с НДС				
1	Станок токарно-винторезный 1М63	1538	2 808,00				
2	Станок радиально-сверлильный 2ЛБ3У	1631	2 592,00				
3	Станок полуавтоматический 6-шпиндельный	2377	6 912,00				
4	Станок полуавтоматический 6-шпиндельный	2378	6 912,00				
5	Станок полуавтоматический 6-шпиндельный	2382	6 912,00				
6	Станок полуавтоматический 6-шпиндельный	2383	3 024,00				
7	Станок специальный токарный 6-шпиндельный 1А240СП-6 П	1747	4 104,00				
8	Станок специальный токарный 6-шпиндельный 1А240СП-6 П	1748	9 576,00				
9	Станок полуавтоматический 6-шпиндельный 1Б240П-6К	4112	6 912,00				
10	Станок полуавтоматический 6-шпиндельный 1Б240П-6К	4113	6 912,00				
11	Станок полуавтоматический 6-шпиндельный 1Б240П-6К	4114	6 912,00				
12	Станок автоматический токарный 1Б240 Н-6	4269	6 912,00				
13	Станок автоматический токарный 1Б240 Н-6	4270	6 912,00				
14	Станок полуавтоматический 1Б240 П6Т-К 1Б240 Н-6	4282	6 912,00				
15	Прессножницы 229А	1306	864,00				
16	Станок радиально-сверлильный 2К52	1959	2 808,00				
17	Шумомер БШВ-003	5110	403,20				
18	Газоанализатор УГ-2	5111	273,60				
19	Шумомер БШВ-003	5113	403,20				
20	Аспиратор «ТАЙФУН-С р-20-20»	5494	468,00				
21	Люксметр УИ-116	5531	39,60				
22	Газоанализатор INFRAFLY	5626	100,80				
23	Весы равноплечие лаб. ВЛР-200 с гирями	5793	68,40				
24	Газоанализатор электронный Тесто-350ХЛ	6170	1 224,00				
25	Прибор КФК-2 (фотоколориметр)	6662	216,00				
26	Кондуктомер-солемер с датчиком ДП-3 «МАРК 603/1»	7445	511,20				
27	Шкаф сушильный ШС-80-01	7447	381,60				
28	Стол островной химический	15814	525,60				
29	Стойка весовая	15817	69,84				
30	Стойка весовая	15818	69,84				
31	Стойка весовая	15819	69,84				
32	Стойка для приборов и реактивов	15820	129,60				
33	Стойка для приборов и реактивов	15821	129,60				
34	Стойка для приборов и реактивов	15822	129,60				
35	Стойка для приборов и реактивов	15823	129,60				
36	Стойка для приборов и реактивов	15824	129,60				
37	Стойка для приборов и реактивов	15825	129,60				
38	Стойка универсальная	15826	280,80				
39	Стойка приборная	15828	129,60				
40	Стойка приборная	15829	129,60				
41	Стойка приборная	15830	129,60				
42	Мойка	15833	158,40				
43	Мойка	15834	158,40				
44	Шкаф вытяжной химический	15836	705,60				
45	Шкаф вытяжной химический	15837	705,60				
46	Стол пристенный химический	15838	280,80				
47	Стол пристенный химический	15839	280,80				
48	Стол пристенный химический	15840	280,80				
49	Колориметр фотоэлектрический концентрационный	15841	216,00				
50	Колориметр фотоэлектрический концентрационный	15842	216,00				
51	Шумомер Ш-1	17349	288,00				
52	Прибор РН-метр РН-220	17468	100,80				
53	Дозиметр шума	17564	525,60				
54	Приспособление для фильтрации химических анализов	17591	59,04				
55	Щит ШИ-ОП 900*1200	6186	23,04				
56	Выпрямитель кремниевый ЕПК 80/60а5	5769	259,20				
57	Станок радиально-сверлильный 2А592	549	1 296,00				
58	Станок токарно-винторезный 1К625	1628	2 664,00				
59	Станок специальный вертикально-фрезерный СФ-35	2355	3 672,00				
60	Станок радиально-сверлильный 2А554Ф1	4348	5 472,00				
61	Станок универсальный заточкоочный К-96	76	1 368,00				
62	Пресс гидравлический П-4725	933	2 088,00				
63	Вальцы листогибочные И-2222	1727	8 640,00				
64	Машина листогибочная И-2222Б	4205	10 440,00				
65	Ножницы крошительные листовые с наклонным ножом НД3318	4410	3 744,00				
66	Пресс гидравлический ПБ6334	4456	20 880,00				
67	Ножницы пилотинные НГ-13	4572	5 616,00				
68	Трансформатор сварочный ТС-500	5472	129,60				
69	Устройство выпрямительное ВДУ 506	5481	396,00				
70	Аппарат сварочный ВД-401	6647	201,60				
71	Трансформатор сварочный ТС-500	6694	129,60				
72	Установка сварочная УГПР	6940	338,40				
73	Весы в комплекте с гирями РН10Ц13У	4394	115,20				
74	Прибор для испытания подшипников ИСП-1М	5163	187,20				
75	Аквадистиллятор электрический ДЭ-25 «СПБ»	6096	288,00				
76	Сатуратор «Бриз-М» – автомат для приготовления газированной воды	7055	640,80				
77	Кран шарнирный КМБ-3.2 т	485	1 440,00				
78	Воздуходувка ВЗМ10/1250	1725	792,00				
79	Воздуходувка В2 140	2372	583,20				
80	Конвейер для слива холодного металла	4022	489,60				
81	Вагранка 5 т	4701	6 264,00				
82	Вагранка 5 т	5737	6 048,00				
83	Электроवेशная тележка Т132 Т3	1492	626,40				
84	Весы ВСП4-5000А (3000*2000) платформенные	6827	1 152,00				
85	Кран для загрузки вагранок У1660	4520	1 512,00				
86	Ковш барабанный емкостью 900 кг	6560	2 160,00				
87	Вибропитатель 196 ПТ	1488	518,40				
88	Вибропитатель 196 ПТ	1489	518,40				
89	Вибропитатель 196 ПТ	1490	518,40				
90	Питатели 196 АПТ	1665	511,20				
91	Питатели 196 АПТ	1666	511,20				
92	Питатели 196 АПТ	1667	511,20				
93	Вибропитатель 196 АПТ	1969	525,60				
94	Станок протяжной для формовки секции	520	3 024,00				
95	Станок протяжной для формовки секции	776	3 024,00				
96	Станок протяжной для формовки секции	777	3 024,00				
97	Пескомет 2Б53	1956	9 000,00				
98	Пескомет формовочный 2Б 93М	2186	12 384,00				
99	Питатель тарельчатый	1729	331,20				
100	Питатель тарельчатый	1730	331,20				
101	Печь электрическая для прокалики художественного литья 9894.00	5620	576,00				
102	Смеситель центробежные лабораторные	1764	2 592,00				
103	Электропечь ИСТ-016	3370	5 472,00				
104	Бегуны центробежные МО 115	525	6 408,00				
105	Бегуны центробежные МО 115	526	6 408,00				
106	Глиномешалка горизонтальная	1058	792,00				
107	Бегуны 115	1327	5 256,00				
108	Пуль управления бегунами (автоматизированный)	7315	4 824,00				
109	Сито полиграфическое Q = 20 м³/час	7278	345,60				
110	Амперметр образцовый ЦА 8500/2	5767	381,60				
111	Микронивелир МН-2	6792	669,60				
112	ДИСК – 250	3334	129,60				
113	ДИСК – 250	3335	129,60				
114	Прибор ДИСК – 250	17626	129,60				
115	Прибор ДИСК – 250	17627	129,60				
116	Прибор ППИ – 4	5019	460,80				
117	Прибор РП-160-3	5137	66,24				
118	Прибор РП-160-3	5138	66,24				
119	Прибор РП-160-3	5139	66,24				
120	Термометр ТГС-712	5206	100,80				
121	Термометр ТГС-712	5207	100,80				
122	Термометр ТГС-712	5210	100,80				
123	Термометр ТГС-712	5211	100,80				
124	Оптиметр вертикальный ИКВ-3	5402	151,20				
125	Длинномер вертикальный ИЗВ-3	5404	626,40				
126	Комплекс для измерения давления ИПДЦ-УХЛ4.2	5877	345,60				
127	Комплекс для измерения давления ИПДЦ-УХЛ4.2	5878	345,60				
128	Микронивелир МН-2	6791	669,60				
129	Проброобразователь Ф4833В ИТ4Т-05	6661	86,40				
130	Асциллограф С1-67	6665	100,80				
131	Манометр МП-2.5	6757	936,00				
132	Приспособление для проверки штангенциркуля	6846	64,80				
133	Прибор МИП-10	6849	496,80				
134	Прибор КВП-1 503*600	17113	158,40				
135	Измеритель малых токов ИТ4Т-05	17353	51,12				
136	Шкаф вытяжной химический с мойкой	5222	280,80				
137	Манометр МП-600	6758	1 224,00				
138	Установка для проверки электрических измерительных приборов У-300	6794	1 224,00				
139	Манометр грузопоршневый МП60-0.05	18058	1 296,00				
140	Кондиционер LG G12LH	6088	216,00				
141	Ваграночный комплекс № 1: вагранка Д 1100 (раздела 07.2014), инв. № 1423, подъемник силовой, инв. № 3789, бадейка для силиконового подъемника, инв. № 4540, воздуходувка с электродвигателем 4АМН 250М2, инв. № 4489			18 576,00			
142	Ваграночный комплекс № 2: вагранка, инв. № 3615, подъемник силовой, инв. № 3790, бадейка для силиконового подъемника, инв. № 4541, воздуходувка В-2М10/1250, инв. № 7342			18 720,00			
143	Автоматический комплекс «Джи-Дзета»: линия авт. «Джи-Дзета» ТS-3, инв. № 6995, установка МЕР200 для подготовки песка, инв. № 6991, бункер для песка к линии «Термошок», инв. № 6986			383 760,00			
144	Печь отжига ВКР 20000/11: печь отжига (промышленная), УПР20000/01, инв. № 7186, шкаф ШР11-73702 ИР54(ВР-32), инв. № 7181			337 680,00			
145	Вагранка закрытого типа 1	7050	51 912,00				
146	Вагранка закрытого типа N 2	7100	123 840,00				
147	Установка по очистки воздуха от пыли/газов	7165	1 716 480,00				
148	Установка рекуперации тепла вагранных газов	7280	433 440,00				
149	Тележка электровесовая Т 122 Т3.2-1	2144	662,40				
150	Лебедка 2-барабанная к скиповому подъему	1229	936,00				
151	Лебедка 2-барабанная к скиповому подъему	1271	936,00				
152	Лебедка электрическая ТЛ-8Б 5,0 т открытия вагранки	4440	1 152,00				
153	Конвейер слива холодных металлов	1873	1 512,00				
154	Весы крановые КГВ-5	4697	1 800,00				
155	Система: молниезащита и заземление И 1	7166	604,80				
156	Система: молниезащита и заземление И 2	7167	374,40				
157	Система: молниезащита и заземление И 3	7168	604,80				
158	Пресс для испытания секций радиаторов	4012	676,80				
159	Пресс для испытаний секций радиаторов	4013	669,60				
160	Насос НПСГ 60/132с электродвигателем АТ04-37 и	6639	417,60				
161	Станок 24-шпиндельный специальный агрегат для радиаторов	1047	53 496,00				
162	Станок радиаторно-сборочный	335	1 080,00				
163	Гидропресс для испытания радиаторных печей	342	1 080,00				
164	Бегуны смешивающие земляные	229	6 048,00				
165	Бегуны смешивающие земляные	603	6 408,00				
166	Бегуны смешивающие земляные	714	6 408,00				
167	Бегуны смешивающие земляные	713	6 408,00				
168	Машина формовочная	608	2 520,00				
169	Машина формовочная	609	2 520,00				
170	Машина формовочная	610	2 520,00				
171	Машина формовочная	611	2 520,00				
172	Машина формовочная ПФ4	4529	3 816,00				
173	Машина формовочная ПФ4	4530	5 040,00</				

Table with 5 columns: № п/п, Предмет торгов, Инв. №, Начальная цена, бел. руб. с НДС. Contains a list of various goods for sale, including machinery, electronics, and construction materials.

Местонахождение предметов торгов – Минск, ул. Тимирязева, д. 29.
Телефон для ознакомления и осмотра +37529 698-53-18.
Для участия в торгах необходимо в срок с 08.10.2020 г. с 09.00 по 21.10.2020 г. до 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с ВУЗ3БФС30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк»...

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: 8 (017) 296-53-53; 8 (029) 690 54 29.

банкротстве частного предприятия «Аналитик – центр», тел. +375 (17) 284-05-67.
Публикатор торги в форме аукциона в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) будут проведены 09 ноября 2020 г. 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27.

Table with 4 columns: № п/п, Предмет торгов, Инв. №, Начальная цена, бел. руб. с НДС 20%. Lists various industrial and construction equipment for auction.

Table with 4 columns: № п/п, Предмет торгов, Инв. №, Начальная цена, бел. руб. с НДС 20%. Lists various industrial and construction equipment for auction.

Местонахождение предметов торгов – Минск, ул. Тимирязева, д. 29.
Телефон для ознакомления и осмотра +37529 698-53-18.

Для участия в торгах необходимо в срок с 08.10.2020 г. с 09.00 по 06.11.2020 г. до 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с ВУЗ3БФС30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк»...

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % – начальная цены предмета торгов.
Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за пять дней до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победитель торгов признается участником, предложивший наиболее высокую цену.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор торгов: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. (0212) 24-63-12.

Организатор торгов: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. (0212) 24-63-12.

Продавец: Общество с ограниченной ответственностью «ОСТБЕЛИНВЕСТ», 210033, г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83, тел. 8 (029) 7114322.
Лот № 1. Изолированное помещение с инв. № 200/D-86161 площадью 7739 кв. м, наименование – производственное помещение, назначение – производственное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83.
Изолир. помещение расположено в кап. строении с инв. № 200/C-46569.
Незарегистрированное сооружение многофункциональное, наименование – благоустройство территории, площадью 3 276,4 кв. м, расположенное по адресу: Республика Беларусь, Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83, благоустройство территории, составные элементы: проезжая часть, ограждение, ворота, контейнерная площадка.
Незарегистрированное сооружение специализированное энергетическое, наименование – тепловая сеть, протяженность линейного сооружения 116,7 м, длина трубопровода – 243,14 м, протяженность надземной прокладки – 116,69 м, расположенное по адресу: Республика Беларусь, Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, тепловые сети к зданию № 83, расположенному на земельном участке с кадастровым номером 2401000000011284.
Незарегистрированное сооружение коммунального хозяйственного коммунального хозяйства 1979 г. п., наименование – водопровод технический, протяженность линейного сооружения – 182,2 м, длина трубопровода – 18,2 м, протяженность подземной прокладки – 18,20 м, по адресу: Республика Беларусь, Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, водопровод технический к зданию № 83, расположенному на земельном участке с кадастровым номером 2401000000011284.
Незарегистрированное сооружение коммунального хозяйственного коммунального хозяйства 1979 г. п., наименование – водопровод хозяйственный, протяженность линейного сооружения – 122,10 м, длина трубопровода – 122,10 м, протяженность подземной прокладки – 122,10 м, по адресу: Республика Беларусь, Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, водопровод хозяйственный к зданию № 83, расположенному на земельном участке с кадастровым номером 2401000000011284.
Незарегистрированное сооружение коммунального хозяйственного коммунального хозяйства 1979 г. п., наименование – водопровод хозяйственный, протяженность линейного сооружения – 122,10 м, длина трубопровода – 122,10 м, протяженность подземной прокладки – 122,10 м, по адресу: Республика Беларусь, Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, водопровод хозяйственный к зданию № 83, расположенному на земельном участке с кадастровым номером 2401000000011284.
Незарегистрированное сооружение коммунального хозяйственного коммунального хозяйства 1979 г. п., наименование – канализация хозяйственная, протяженность линейного сооружения – 303,2 м, протяженность подземной прокладки – 303,2 м, длина трубопровода – 33,20 м, протяженность подземной прокладки – 33,20 м, по адресу: Республика Беларусь, Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, канализация хозяйственная от здания № 83, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 2401000000011284, составные элементы: 3 участка канализации хозяйственной.
Незарегистрированное сооружение коммунального хозяйственного коммунального хозяйства 1979 г. п., наименование – канализация хозяйственная, протяженность линейного сооружения – 303,2 м, протяженность подземной прокладки – 303,2 м, длина трубопровода – 33,20 м, протяженность подземной прокладки – 33,20 м, по адресу: Республика Беларусь, Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, канализация хозяйственная от здания № 83, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 2401000000011284, составные элементы: 2 участка канализации хозяйственной.
Незарегистрированное сооружение специализированное энергетическое, наименование – кабель электроснабжения, протяженность линейного сооружения – 303,2 м, протяженность подземной прокладки – 303,2 м, длина кабеля – 606,40 м, по адресу: Республика Беларусь, Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, кабель электроснабжения к зданию № 83, расположенному на земельном участке с кадастровым номером 2401000000011284.
Имущество расположено на зем. участке с кадастровым номером 2401000000011284 площадью 1,5327 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83 (право аренды, доля в праве – 2/25).

Лот № 2. Земельный участок с кадастровым номером 2401000000011284, площадью 12,25 га, кадастровый номер 2401000000011284, составные элементы: 3 участка водопровода хозяйственного коммунального хозяйства 1979 г. п., наименование – водопровод хозяйственный, протяженность линейного сооружения – 122,10 м, длина трубопровода – 122,10 м, протяженность подземной прокладки – 122,10 м, по адресу: Республика Беларусь, Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, водопровод хозяйственный к зданию № 83, расположенному на земельном участке с кадастровым номером 2401000000011284, составные элементы: 3 участка канализации хозяйственной.
Незарегистрированное сооружение коммунального хозяйственного коммунального хозяйства 1979 г. п., наименование – канализация хозяйственная, протяженность линейного сооружения – 303,2 м, протяженность подземной прокладки – 303,2 м, длина трубопровода – 33,20 м, протяженность подземной прокладки – 33,20 м, по адресу: Республика Беларусь, Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, канализация хозяйственная от здания № 83, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 2401000000011284, составные элементы: 2 участка канализации хозяйственной.
Незарегистрированное сооружение специализированное энергетическое, наименование – кабель электроснабжения, протяженность линейного сооружения – 303,2 м, протяженность подземной прокладки – 303,2 м, длина кабеля – 606,40 м, по адресу: Республика Беларусь, Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, кабель электроснабжения к зданию № 83, расположенному на земельном участке с кадастровым номером 2401000000011284.
Имущество расположено на зем. участке с кадастровым номером 2401000000011284 площадью 1,5327 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83 (право аренды, доля в праве – 2/25).
Нач. цена: 1 738 030,00 бел. руб. без НДС. Задаток: 173 803,00 бел. руб.
Торги состоятся 09.11.2020 в 12.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатка и подачи заявления: с 07.10.2020 г. 8.30 по 06.11.2020 г. 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» в рабочие дни с 8.30 до 17.30. Шаг аукциона устанавливается в 5%.

Крынічка

Выдавец рэдакцыі газеты ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 311-17-15

АБРЭЗКА ПАРЭЧАК ПАСЛЯ ЗБОРУ ЎРАДЖАЮ

Абрэзка парэчак пасля збору ўраджаю дазваляе расліне фарміравацца правільна і не «хварэць». Ворагі неадгледжаных парэчак — мучністая раса і насякомыя-шкоднікі. Каб паменшыць рызыку заражэння, лішні і старыя галіны акуратна выдаляюцца. Калі найлепш абразаць парэчкі? Для гэтага патрэбна выбраць сонечны і сухі дзень у канцы кастрычніка ці ў пачатку лістапада.

сарваць кавалак скуры. Адкрытыя ранкі вельмі любяць шкоднае насякомыя, і любая інфекцыя бесперашкодна пашкоджае расліну.

Выдаленне лісця і падкормка парэчак

Пасля абразання чорных парэчак восенню ўсё лісце на кустах трэба абраваць. Навошта гэта рабіць? Справа ў тым, што пажоўклыя, гнілыя лісты становяцца добрым пажыўным асяродкам для шкоднікаў.

Зямлю пад самым кустом злёгка рыхляць і змешваюць з угнаеннем: адно вядро гною на адзін куст. Можна падсілкаваць расліну карбамідным рэчывам, у які дададзена невялікая колькасць попелу.

Як выглядае апрацаваны куст?

Звычайна абрэзка куста завяршаецца да пятага года яго жыцця. Калі скончана восенняя абрэзка парэчак, «шкілет» сфармаванага куста павінны складаць 10—15 асноўных галін. Гэта і маладыя, і старыя парэчкі. У здаровага куста павінна быць трывалая і

шырокая аснова, дзякуючы якой сонечнае святло падае на ўсе галіны. Такая расліна пакрываецца пупышкамі, а потым і ягадамі з сярэдзіны куста. Калі парэчкі неапрацаваны — ягады дробныя, спеюць толькі на крайніх парэчках, а ў цэнтры куста іх зусім можа не быць.

Восенняя абрэзка парэчкі адбываецца ў некалькі этапаў:

1. Пры абрэзцы важна пакідаць па тры-чатыры парэчкі, якія нядрэнна пладаносілі ў гэты сезон. Праз некалькі гадоў куст будзе складаць да 20 галінак рознага ўзросту.

2. Калі парэчка дасягне ўзросту сямі-васьмі гадоў, парэчкі, якія з'явіліся яшчэ ў першы год жыцця расліны, варта выдаляць. Слабыя, хворыя, надламаныя галіны, што растуць у няправільным кірунку, таксама пажадана абразаць. Куст, які цалкам сфарміраваўся, будзе складацца з 20—25 галін, узрост якіх вагаецца ад аднаго да васьмі гадоў.

Не рэкамендуецца пакідаць няныкі пасля абразання, бо яны хутка становяцца месцам рассялення шматлікіх насякомых.

Не рэкамендуецца ламаць галіны расліны — парэчка доўга загойвае такія «раны».

Працэс спрашчаецца, калі куст малады і яшчэ не пладаносіць. У гэтым выпадку дазваджаецца абразаць толькі непатрэбныя прыкаранёвыя парэчкі. Для гарманічнага фарміравання куста дастаткова трох-чатырох парэчак.

Калі ўзрост куста больш за чатыры гады, то штогод увосень акуратна выдаляюцца ўсе сухія і хворыя парэчкі. Яны не будуць больш пладаносіць, а вольныя для насякомых з'яўляюцца ўлюбёным месцам рассялення.

Перад тым, як прыступіць да апрацоўкі расліны, неабходна уважліва аглядзець усе галіны. Колер кары ў маладых і старых парэчак значна адрозніваецца.

Маладыя пакрытыя светлай карой зеленаватага адцення, а старыя — бурой з шараватым налётам. Галінкі, якія маюць слабы прырост, слаба развітыя пупышкі, бачныя следы пашкоджання рознымі хваробамі, расліне больш не патрэбныя, і іх трэба абавязкова выдаляць.

Але калі галіна на выгляд яшчэ моцная, а кветкавыя пупышкі на ёй — здаровыя і буйныя, яе можна пакінуць яшчэ на некалькі гадоў. Бывае, што і маладыя, з выгляду здаровыя галінкі таксама з году ў год не пладаносяць. Такія парэчкі таксама прыйдзе выдаляць.

Якія галіны выдаляць абавязкова?

Без усялякіх ваганняў можна выдаляць з куста парэчак ніжнія галіны, якія сціляюцца да самай зямлі пад цяжарам ягад. Такія плады ўсё роўна не прыдатныя да ўжывання, таму што хутка загниваюць, сутыкаючыся з зямлёй, і часта пакрытыя брудам.

Парэчкі, якія парушаюць нармальны рост куста, таксама неабходна прыбраць. Крывыя галіны, якія растуць у няправільным кірунку, толькі перашкаджаюць парэчкам развівацца нармальна. Яны сутыкаюцца з іншымі галінамі і падчас дрэнных умоў надвор'я лёгка скідаюць ягады з куста, здзіраюць далікатную кару з маладых галінак. Гэта ўсё роўна што

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	7.23	18.30	11.07
Віцебск —	7.14	18.19	11.05
Магілёў —	7.13	18.20	11.07
Гомель —	7.08	18.19	11.11
Гродна —	7.38	18.46	11.08
Брэст —	7.37	18.48	11.11

Месяц

Поўня 2 кастрычніка. Месяц у сузор'і Блізнят.

Імяніны

Пр. Фёклы, Андрэя, Васіля, Віталія, Паўла, Сяргея, Уладзіслава. К. Марыі, Марка, Сцяпана, Сяргея.

Фота Надзеі ЗВЕБАЙ.

ЗАЎТРА

...у суседзях

ВАРШАВА	+14...+16°	КІЕЎ	+18...+20°	РЫГА	+16...+18°
ВІЛЬНЮС	+17...+18°	МАСКВА	+15...+17°	С.-ПЕЦЯРБУРГ	+14...+16°

Даты

Падзеі

Людзі

7 КАСТРЫЧНІКА

1905 год — нарадзіўся Мікалай Уладзіслававіч Смольскі, беларускі вучоны-ботанік, акадэмік НАН Беларусі, акадэмік АН Таджыкістана, доктар біялагічных навук, прафесар, заслужаны дзеяч навукі Беларусі. Аўтар больш за 100 навуковых прац у галіне інтрадукцыі раслін і раслінаводства. Займаўся інтрадукцыяй і селекцыяй субтрапічных культур у зонах вільготных і сухіх субтропікаў СССР. Распрацаваў тэарэтычныя асновы інтрадукцыі і акліматызацыі карысных раслін, зьяўляўся будаўніцтвам, аховы прыроды і аднаўлення прыродных рэсурсаў Беларусі. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі за эксперыментальнае даследаванне прыродных раслінных комплексаў запаведных тэрыторій Беларусі (Бярэзінскага і Прыпяцкага запаведнікаў, Налібоцкай пушчы).

1915 год — нарадзіўся Сяргей Дзмітрэвіч Герасімаў, удзельнік вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў у гады Вялікай Айчыннай вайны, Герой Савецкага Саюза. З 1943-га — штурман гвардзейскага авіяпалка Сталінградскай дывізіі, якая ўдзельнічала ў вызваленні Беларусі ў 1944-м.

2015 год — Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка адкрыў Рэспубліканскі цэнтр пазітронна-эмісійнай тамаграфіі і малекулярна-генетычную лабараторыю канцэрагенезу на базе РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя Аляксандрава.

1885 год — нарадзіўся Нільс Хенрык Давід Бор, дацкі фізік, адзін са стваральнікаў сучаснай фізікі, лаўрэат Нобелеўскай прэміі па фізіцы. Стварыў тэорыю атама, аўтар работ па тэорыі металаў, тэорыі атамнага ядра і ядзернай рэакцыі. Актыўны ўдзельнік барацьбы супраць ядзернай пагрозы.

1915 год — нарадзілася Маргарыта Іосіфаўна Алігер, расійская паэтэса, перакладчыца. Аўтар паэмы «Зоя», зборнікаў «Памяці храбрых», «Ленінскія горы», цыклаў вершаў «Японскія нататкі», «Амерыка Лаціна», крытычных артыкулаў, мемуарнай прозы. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР.

1950 год — нарадзіўся Уладзімір Кірылавіч Малчанав, расійскі журналіст, публіцыст, тэлеведучы. Аўтар папулярных праграм «Да і пасля паўночы», «Паўночнікі» і іншых.

1955 год — нарадзіўся ЁЁ Ма, амерыканскі вільанцаліст кітайскага паходжання. Адзін з найбольш папулярных класічных музыкантаў сучаснасці. Выступае з найлепшымі аркестрамі ў самых прэстыжных залах свету. Уладальнік 15 прэміі «Грэмі».

Генадзь БУРАЎКІН:

«Я не ганю зямлі чужыя — Хай іх сонца не абміне. Толькі дзе за морам ні жыву я, Беларусь мая снілася мне».

УСМІХНЕМСЯ

— Караблю больш бяспечна ў порце... але не для таго ён будаваўся! — заўсёды прыгаворваў Ігнат Васілевіч, гуляючы налева.

— А я зразумеў, што я ў цябе не першы... Яна задумана адказвае: — А я зразумела, што і не апошні...

— Ліда, у вас кактусы на акне... Гэта каб мужыкі не лазілі?

— Ой, што вы! Наадварот. Каб не выскоквалі...

— Міхась, доктар параі мне паехаць на мора... Як ты думаеш, куды падацца?

— Да іншага доктара, Анюта!

Пасля першай шлюбнай ночы ён кажа:

